

MA.AT-SK, s.r.o.

Štefániková 28, 010 01 Žilina, konateľ Ing. arch. Dušan Maňák, autorizovaný architekt
IČO: 3677757, DIČ: 2022375894, IČ DPH: SK2022375894

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE **STRÁŽAVY**

Textová časť:

- A. Základné údaje
- B. Riešenie územného plánu
- C. Doplnujúce údaje
- D. Dokladová časť

Obec Strážavy
obstarávateľ

Ing. arch. Dušan Maňák
spracovateľ

Žilina 02/2024

Riešiteľský kolektív

Hlavný riešiteľ	Ing. arch. Dušan Maňák
Urbanizmus	Ing. arch. Dušan Maňák Ing. arch. Peter Krajč
Doprava	Ing. Roman Tiso
Občianska vybavenosť, rekreácia,	Ing. arch. Peter Krajč
Životné prostredie	Ing. arch. Peter Krajč
Vodné hospodárstvo	Ing. Alena Kovaľová
Elektrická energia, plyn, telekomunikácie	Ing. arch. Marián Pivarči
Grafické práce	Ing. arch. Peter Krajč

OBSAH TEXTOVEJ ČASTI :

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	4
a) Hlavné ciele riešenia.....	5
b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	5
c) Údaje o súlade riešenia so zadaním	6
B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU.....	7
a) Vymedzenie riešeného územia.....	8
b) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	11
c) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady.....	17
d) Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy.....	23
e) Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	24
f) Návrh funkčného využitia územia.....	25
g) Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie.....	26
h) Vymedzenie zastavaného územia obce.....	33
i) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	34
j) Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.....	35
k) Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny a návrh ochrany kultúrno-historických hodnôt.....	36
l) Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	41
m) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	57
n) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	61
o) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	61
p) Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde.....	62
q) Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov.....	65
r) Návrh záväznej časti.....	66
C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE.....	79
D. DOKLADOVÁ ČASŤ.....	82

C. Doplnujúce údaje

D. Dokladová časť

OBSAH GRAFICKEJ ČASTI :

1	Výkres širších vzťahov	M 1 : 50 000
2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	M 1 : 10 000
3	Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia	M 1 : 10 000
4	Výkres riešenia verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo	M 1 : 10 000
5	Výkres riešenia verejného technického vybavenia – energetika, telekom.	M 1 : 10 000
6	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde	M 1 : 10 000
7	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny	M 1 : 10 000

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

a) Hlavné ciele riešenia

Dôvodom obstarávania územného plánu obce je potreba získania aktuálneho základného nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie so zameraním na rozvoj funkcie bývania, občianskeho vybavenia, rekreácie a športu v katastrálnom území obce, ktoré je zároveň riešeným územím Územného plánu obce Stráňavy. Návrhovým obdobím územného plánu je obdobie do roku 2040.

Územný plán obce (ÚPN O) obstaráva obec Stráňavy prostredníctvom odborne spôsobilej osoby pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, ktorou je Ing. arch. Ján Burian (reg. č. 402).

Územný plán obce Stráňavy - návrh je spracovaný na základe schváleného Zadania pre ÚPN O Stráňavy a Pokynov na dopracovanie Návrhu ÚPN O Stráňavy.

Hlavné ciele riešenia

Vo všeobecnej rovine sú hlavné ciele rozvoja územia stanovené nasledovne :

- riešiť optimálny spôsob využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia,
- odstrániť funkčné a priestorové disproporcie,
- koordinovať záujmy v území,
- regulovať a koordinovať investičné činnosti a záujmy,
- skvalitniť životné prostredie obce,
- zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt,
- dobudovať verejnú dopravnú, občiansku a technickú vybavenosť obce
- stanoviť plochy pre verejnoprospešné stavby,

Okrem takto všeobecne formulovaných cieľov bude potrebné v ÚPN-O Stráňavy :

- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby intenzifikáciou zastavaného územia stanoveného k 1.1.1990, ako aj návrhom nových plôch v extraviláne, vhodných pre rozvoj uvedenej funkcie, pri zohľadnení záujmov poľnohospodárskej výroby a ochrany poľnohospodárskej pôdy,
- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj rekreačnej vybavenosti regionálneho významu v súvislosti s využívaním termálnych vôd,
- stanoviť podmienky a požiadavky pre dobudovanie základnej občianskej vybavenosti,
- stanoviť podmienky pre fungovanie výroby vrátane ťažby nerastných surovín, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- vytvoriť podmienky pre rozšírenie dopravnej a technickej infraštruktúry v návrhovom období,
- vytvoriť predpoklady a podmienky pre optimalizáciu automobilovej, cyklistickej a pešej dopravy, vrátane smerových a šírkových úprav komunikácií, návrhu peších chodníkov a vyriešenia parkovísk vo väzbe na jednotlivé funkčné plochy,
- premietnuť do nového územného plánu obce zámery ÚPN VÚC ŽK,
- návrhové obdobie územného plánu stanoviť na obdobie do roku 2040.

b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Územný plán sídelného útvaru Stráňavy

ÚPN SÚ Stráňavy bol spracovaný v roku 1993-1994 (Ing. arch. Ivan Meliš,) a schválený 28.10.1994 uznesením obecného zastupiteľstva v Stráňavách č. 33/94. Konečný rok návrhového obdobia ÚPN je rok 2010. Konceptia rozvoja obce bola doplnená zmenami a doplnkami č. 1.

Územný plán sídelného útvaru Stráňavy - Zmeny a doplnky č. 1

Zmeny a doplnky č. 1 ÚPN SÚ Stráňavy boli vypracované v rokoch 2009-2010 a schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Stráňavách č. 41/2014 zo dňa 30.5.2014.

Zmeny a doplnky č. 1 zapracovali do územného plánu:

- plochy rekreácie (aquapark, agroturistika, kongresové centrum, golf) nadväzuje na existujúce kúpalisko a časť existujúcej individuálnej bytovej výstavby,
- nové plochy bývania,
- na mieste družstevného dvora sa poľnohospodárstvo transformuje na priemysel,
- navrhuje sa rozšírenie cintorína a obecný park s detskými ihriskami.

Pretože Územný plán sídelného útvaru Stráňavy je v niektorých návrhoch už neaktuálny, obec Stráňavy rozhodla o spracovaní nového územného plánu obce.

c) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

ÚPN O Stráňavy je vypracovaný podľa Zadania pre ÚPN O Stráňavy, ktoré bolo vypracované na základe Prieskumov a rozborov pre ÚPN O a Krajinnoekologického plánu.

Zadanie pre ÚPN O Stráňavy bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Stráňavy č. 3/2022 zo dňa 12.1.2022.

Riešenie ÚPN O Stráňavy v súlade so schváleným Zadaniem pre ÚPN O Stráňavy.

Obec Stráňavy obstaráva územný plán obce Stráňavy prostredníctvom odborne spôsobilej osoby pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, ktorou je Ing. arch. Ján Burian (reg. č. 402).

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

a) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Územný plán obce Stráňavy rieši územie vymedzené katastrálnym územím Stráňavy. Celková výmera riešeného územia je 1 087,1757 ha.

Riešené územie susedí územiami nasledovných obcí: zo západu Žilina, Višňové, zo severu a z východu Strečno v okrese Žilina, z východu a juhu Vrútky a Martin - k.ú. Priekopa v okrese Martin a Turie.

Záujmové územie obce Stráňavy predstavuje územie vo vzťahu k Žiline, kde sa nachádzajú vyššie dopravné väzby.

Základné údaje, charakterizujúce riešené územie

rozloha riešeného územia	1 087 ha
počet obyvateľov SOBD 2011	1 803
počet obyvateľov k 31.12.2020	1 882
počet obyvateľov v roku 2040	1 950
počet trvalo obývaných bytov SOBD 2011	496
počet trvalo obývaných bytov 2020	554
počet trvalo obývaných bytov v roku 2040	650 + 63 rezerva
počet domov určených na rekreáciu SOBD 2011	2
počet lôžok v ubytovacích zariadeniach v roku 2020	102
počet lôžok v ubytovacích zariadeniach v roku 2040	322

Prírodné podmienky

Geomorfologické pomery

Morfologické pomery územia sú výsledkom jeho geologickej a tektonickej stavby a pôsobenia eróznodenudačných procesov. Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš 1986, in Atlas krajiny SR, 2002) patrí katastrálne územie obce Stráňavy do nasledovných geomorfologických jednotiek. Záujmové územie leží v provincii Západné Karpaty, subprovincii Vnútorne Západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti, na kontakte Žilinskej kotliny, podcelku Žilinská pahorkatina a Malej Fatry, podcelku Lúčanskej Fatry, časti Lúčanské veterné hole.

Geologické pomery

Inžiniersko-geologická charakteristika

Charakteristika Malej Fatry v predmetnej oblasti vychádza z kryštallického jadra a druhohorných obalových sérií, ktoré sú tvorené prevažne vrstvami krížňanskej a chočskej jednotky.

Severná časť katastra obce je zložená z predmezozoických magmatitov, ktoré sú charakteristické rovnomernou všesmerovou zrnitou štruktúrou s homogénnym zložením. Obsahujú vyšší podiel ortoklasu, menší podiel biotitu s prítomnosťou jemne šupinkového muskovitu.

Južnejšia časť katastra je zasa tvorená vystupujúcimi oligoklasovo-biotitickými kremennými a hybridnými granodioritmi. Uvedené granodiority s vložkami migrantov budujú Minčol a jeho okolie. Vlastná obalová jednotka kryštalinika, ktorá je tvorená druhohornými sedimentmi predstavuje malofatranskú sériu.

Z krížňanskej jednotky je v katastri obce Stráňavy zastúpená jej najpodstatnejšia časť - zliechovská séria. Táto časť je tvorená najstaršími - strednotriasovými vápencami, ktoré majú sivú až tmavosivú farbu. Charakteristickým znakom oblasti sú početné prestupy dolomitického vápenca, ktorý je aktuálne ťažený v lokalitách Polom a Hoblík.

Zo zliechovskej série je ešte v katastri Stráňavy zastúpený aj komplex sivých slienitých vápencov a slienov. Tie patria do titónu až aptu a dosahujú hrúbku 300 až 400 metrov. Tvoria ich hlavné titónsko-berianské vápence, neokomské slienité vápence a sliene.

Významným geologickým celkom, ktorý má zastúpenie v katastri obce je tektonický ostrov chočskej jednotky, ktorú zastupujú stredotriasové a vrcholotriasové dolomity. Tie sú súčasťou nedzovsko-strážovskej série.

Druhá tektonická jednotka, ktorá má na katastri obce zastúpenie je Žilinská kotlina. Charakteristická je iba dvomi geologickými jednotkami paleogénu, ktoré patria do cetrálnokarpatského flyša.

Osobitný význam z geologického hľadiska má územie medzi vrchmi Polom a Hoblík, ktorý predstavuje krasové územie. Preteká ním nevelký potok Hýrov, ktorý pramení v horninách malofatranského kryštalinika pod Minčolom. Potok vytvára normálnu dolinu, s pomerne širokým údolím. V smere toku postupne prechádza z kryštalickej hornín na podložie z nekrasových hornín sedimentálneho obalu. Ďalej v smere toku prechádza na podložie karbonátových hornín.

V oblasti kde potok preteká vápencovým podložíom je viditeľná výrazná zmena doliny. Prítomný je tu totiž krátky, ale veľmi typický krasový kaňon. Na niektorých miestach sa voda potoka prepadáva do podzemia. Konkrétne ide o ponory na Solisku a pod Líščou skalou. Dĺžka celého kaňonu je približne 300 metrov. horniny, väčšiu časť však budujú horniny obalovej a príkrovových jednotiek, najmä dolomity a vápence.

Inžinierskogeologická rajonizácia

Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie sa v území nachádzajú 4 rajóny:

Rajóny predkvartérnych hornín:

- Sv rajón vápencovo-dolomitických hornín,
- Sf rajón flyšoidných hornín,
- Ih rajón magmatických intruzívnych hornín,

Rajóny kvartérnych sedimentov:

- D rajón deluviálnych sedimentov,

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska záujmové územie je súčasťou hydrogeologického regiónu UTP HGR - paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny a východného okraja Súľovských vrchov a kryštalinikum a mezozoikum severozápadných svahov Lúčanskej Fatry. Danému typu rajónov zodpovedá typ priepustnosti - medzizrnový a krasový a krasovo-puklinový.

Hydrologia

Hydrograficky územie spadá do povodia Váhu. Odvodňované je Stráňavským a Zlatným potokom, ktoré sú jeho ľavostrannými prítokmi. Sú bystrinného charakteru. Pramenia v pohorí Lúčanskej Fatry. Hydrologické pomery obce sú determinované geografickou polohou - východná časť Žilinskej kotliny a západné náveterné svahy Malej Fatry. Ročné zrážky sa pohybujú na úrovni 600 až 800 milimetrov v centrálnej časti obce, na náveterných svahoch je to 1 100 až 1 250 milimetrov ročne, z ktorých približne 32 percent spadne vo forme snehu. Výrazný rozdiel v zrážkovej činnosti je spôsobený prevažne západne vanúcimi vetrami v celej Žilinskej kotline, ktorý naráža na vrcholy Malej Fatry. Výsledkom čoho je výrazne vyššia zrážková činnosť v podhorských a horských oblastiach ako v údolí.

Mierná zmena zrážkového režimu bola zaznamenaná aj momentu zavodnenia plochy Vodného Diela Žilina (VDŽ) v 1998, čím došlo k vytvoreniu umelej, rozlohou výraznej, odparovacej plochy. Pozorované zmeny sú viditeľné najmä v letnom a jesennom období. Letné obdobie je charakteristické vyšším počtom búrok, ktoré doznievajú práve na náveterných svahoch Lúčanskej Malej Fatry. Jesenné obdobie sa zasa vyznačuje početnejšími hmľistými dňami, pričom hmľa je prítomná len v nižších - severnejších častiach obce. Vzhľadom na relatívne krátke pozorovacie obdobie a ďalšie sprievodné javy v celosvetovej klíme je ťažko jednoznačne konštatovať či nárast letných búrok ako i jesenných hmľí má priamy súvis s VDŽ, celosvetovým otepľovaním a následnou zmenou klímy alebo ide len o sezónne výkyvy.

Vodné toky

V katastrálnom území obce sa nachádzajú tieto miestne toky: Stráňavský potok, Zlatný potok.

Okrem týchto evidovaných vodných tokov sa nachádza v katastri niekoľko ďalších menších bezmenných tokov.

Minerálne a termálne vody

V riešenom území ani v jeho okolí nie sú registrované ani evidované zdroje minerálnych alebo termálnych vôd, ani ich ochranné pásma.

Vodohospodársky chránené územie v zmysle Nariadenia vlády SSR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd v súčinnosti so zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách do riešeného územia nezasahuje.

Pôdne pomery

Pôdne pomery katastra obce sú primárne determinované geologickou stavbu územia a následným procesom formovania sa krajiny. Ďalšími faktormi, ktoré určujú základné pôdne vlastnosti sú: zonálna členitosť, biotické a abiotické činitele a ich dlhodobé pôsobenie.

Proces skultúrňovania pôdneho fondu ľudskou činnosťou je datovaný do obdobia Veľkej Moravy, no prvé písomné podklady hovoria až o období 14. storočia. Postupné klčovanie pôvodného lesa spojené s usadlým spôsob života vytvorilo dostatočné predpoklady rozvinutého poľnohospodárstva a postupného využívania kvalitnejších pôdnych typov, ktoré sú zastúpené v severnej časti obce.

V základnom členení tak rozlišujeme ilimerizované a oglejené pôdy - typické pre lesné spoločenstva malofatranskej časti, ľahké piesočné až štrkovo-piesočné pôdy - situované na pätách vrcholov (ťažba štrku a piesku), hnedozeme - obrábané pôdy severnej časti obce, hnedé pôdy oglejené a kyslé lesné pôdy - umelý smrekový les a napokon hnedé pôdy nasýtené, ktoré sa miešajú s minimálnym zastúpením pôd lužného lesa. Ich lokalizácia je v najnižších častiach obce pri koryte Stráňavského potoka.

Za základe hodnotenia pôd v regióne nám poslúžili mapy bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ). V zákone NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je bonitovaná pôdno-ekologická jednotka definovaná ako klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

Na pôdotvorných substrátoch v riešenom území sa vyvinuli nasledovné typy pôd:

- 11 - fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké),
- 71 - kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),
- 83 - kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12 - 25° , stredne ťažké až ťažké,
- 87 - rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),
- 89 - seudogleje typické na polygénnych hlinách so skeletom, stredne ťažké až ťaté,
- 90 - rendziny typické, plytké, stredne stredne ťažké až ľahké,
- 92 - rendziny typické na výrazných svahoch: 12 - 25° stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),
- 94 - gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťaté,
- 00 - pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy).

Chránené pôdy

V katastrálnom území obce sa nachádzajú v zmysle Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a v zmysle zmien a doplnení č. 363/2016 Z.z. sa nachádzajú chránené pôdy s kódom bonitovanej pôdnoekologickej jednotky 0711002, 0794005, 0871412, 0871542, 0887332, 0887542, 0894005, 0989545, 0990565.

Klimatické pomery

Územie obce spadá podľa kódov BPEJ do klimatických regiónov:

- 07 - mierne teplého, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -2 až -5°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 13 - 15°C
- 08 - mierne chladného, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -3 až -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 14°C,
- 09 - chladného, vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -4 až -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 13°C.
- 10 - veľmi chladného, s priemernou teplotou vzduchu v januári -5 až -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 10 - 11°C.

b) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Pri riešení územného plánu obce Stráňavy je potrebné rešpektovať územný plán regiónu - Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením Vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.5.1998 v znení Zmien a Doplnkov č. 1 až 5, ktorých záväzné časti boli vyhlásené Všeobecne záväznými nariadeniami Žilinského kraja.

Schválené záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby vyplývajúce z aktualizovanej Záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja pre katastrálne územia Stráňavy sú uvedené v nasledovnom texte.

Návrhový rok 2015 uvedený v záväznej časti platného Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja sa nahrádza návrhovým rokom 2025 v celom rozsahu záväznej časti. Výhľadový rok sa posúva po roku 2025.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

- 1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- 1.2 vychádzať pri územnom rozvoji kraja z rovnocenného zhodnotenia vzťahov vnútroregionálnych a nadregionálnych, pri zdôraznení územnej polohy kraja, ktorý hraničí s Českou republikou a Poľskou republikou a jeho špecifických podmienok spočívajúcich vo veľmi vysokom plošnom podiele chránených území v kraji (najvyššom v celej SR),
- 1.3 formovať koncepciu sídelnej štruktúry Žilinského kraja v nadväznosti na národnú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov, upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v Českej republike,
- 1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky,
- 1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.6 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciálne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemia, tak aj pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier :
  - 1.6.1 podporovať rozvoj krajského mesta Žilina ako centra osídlenia 1. skupiny, prvej podskupiny ako centra celoštátneho významu. Žilinu formovať ako centrum :
    - a) administratívno-správne Žilinského kraja,

- b) hospodársko-ekonomické,
  - c) vzdelávacie, ako sídlo vysokej školy,
  - d) kultúrno-spoločenské,
  - e) výstavno-nákupno-obchodné,
  - f) cestovného ruchu a rekreácie,
  - g) športu,
  - h) ako najvýznamnejší dopravný uzol,
- 1.7 podporovať rozvoj kvartérnych centier predovšetkým v žilinsko-martinskej aglomerácii, ktorá má najväčší predpoklad zabezpečiť rozvoj kvartérnych aktivít v Žilinskom kraji,
- 1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,
- 1.9 podporovať ako ťažisko osídlenia najvyššej úrovne žilinsko-martinské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu celoštátneho a medzinárodného významu s významným postavením v Euroregióne Beskydy, zahŕňajúcom príhraničné územie styku troch štátov : SR, ČR a PR,
- 1.11 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- 1.12 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažisk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
- 1.13 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov - sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej komplexnosti regionálnych celkov,
- 1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,
- 1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry
- 1.16.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa :
- a) považskú rozvojovú os : Trenčín-Žilina,
  - b) žilinsko-podtatranskú rozvojovú os : Žilina-Martin-Poprad-Prešov,
  - c) žilinsko-kysuckú rozvojovú os : Žilina-Čadca-hranica SR/ČR,
  - d) zvolensko-turčiansku rozvojovú os : Banská Bystrica-Turčianske Teplice-Martin (návrh v úseku Banská Bystrica-Martin),
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :
- 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
- 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
- 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráam, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.18 rešpektovať jestvujúce vojenské objekty a ich ochranné a bezpečnostné pásma pri novej výstavbe; jednotlivé stupne ďalšej projektovej dokumentácie prerokovať s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky,
- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),

- 1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútrošidelnú a vnútroareálovú zeleň.
2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- 2.1 riešiť priestorové podmienky provizórne umiestnených škôl, školských zariadení a skvalitniť ich vybavenosť,
- 2.9 rozvíjať zariadenia liečebnej starostlivosti v záujme ich optimálneho využitia v rovnocennej prístupnosti pre všetkých obyvateľov kraja,
- 2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.
3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA
- 3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno - priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,
- 3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
- 3.5 pre všetky mestá v kraji dobudovať jestvujúce a založiť nové prímestské rekreačné zóny, s rekreačnými lesmi a vybavenosťou pre pohybové a relaxačné aktivity; sledovať pri tom potrebu znížiť tlak na najatraktívnejšie turistické a kúpeľné centrá, ako je Vrátna dolina a Rajecké Teplice pri Žiline, Martinské hole pri Martine, Malinô Brdo pri Ružomberku a Demänovská dolina pri Liptovskom Mikuláši,
- 3.10 využiť potenciál geotermálnej energie na báze termálnych vôd pre rekreáciu a cestovný ruch v geotermálnej oblasti Žilinskej kotliny, Turčianskej kotliny, Liptovskej kotliny a Skorušinskej panvy pri rešpektovaní záujmov ochrany prírody a zdrojov pitných vôd,
- 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály.
4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA
- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
- 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
- 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,
- 4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
- 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
- 4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,

- 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.3.4 pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
- 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.10 prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénosť a nezasahovať do bezcestných území v rámci chránených území s 3. a vyšším stupňom ochrany prírody,
- 4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 5.1 dopravná regionizácia
  - 5.1.1 v návrhovom i výhľadovom období realizovať opatrenia, stabilizujúce pozíciu Žilinského kraja v dopravno - gravitačnom regióne Severozápadné Slovensko; v tejto súvislosti premyslene a koordinovane uprednostňovať dopravné stavby podporujúce efektívnu dopravnú obsluhu územia Severozápadného Slovenska ako jedného kompaktného územia, vrátane podpory funkcie dopravno - gravitačného centra Žilina - Martin,
- 5.2 paneurópska dopravná infraštruktúra ITF a TEN-T

- 5.2.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF, ktoré je nástupníckou organizáciou Európskej konferencie ministrov dopravy CEMT) a dopravných sietí TEN-T.
  - a) rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú v trase multimodálneho koridoru č. Va., súčasť koridorovej siete TEN-T, Bratislava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou - Ukrajina, schválené pre diaľničnú infraštruktúru - diaľnica D1, modernizovanú železničnú trať, terminál kombinovanej dopravy v Žiline,
- 5.3 infraštruktúra cestnej dopravy
  - 5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,
  - 5.3.2 v návrhovom období chrániť územný koridor a realizovať diaľnicu D1 v trase multimodálneho koridoru č. Va., súčasť koridorovej siete TEN-T, v kategórii D 26,5/120, v trase a úsekoch :
    - a) Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka - Višňové - Dubná Skala, sieť AGR č. E50, trasa TEM 4,

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

- 6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
  - 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov,
- 6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb :
  - 6.4.16 dokončenie rozostavaných obecných verejných vodovodov,
  - 6.4.22 rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj,
- 6.6 zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená :
  - 6.6.3. ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2 000 EO vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nachádza v území vyžadujúcu zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia budú realizované priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
  - 6.6.4. zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,
  - 6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenského kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd,
- 6.8 podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,
- 6.11 v súlade s Plánom manažmentu čiastkového povodia Váh realizovať opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2015,
  - 6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriamiam tokov,
- 6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 7.4 v energetickej náročnosti spotreby :
  - 7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,
- 7.6 chrániť územné koridory a plochy pre vedenia a zariadenia vo výhlade po roku 2015:
  - 7.6.21 dobudovanie okružného 2x110 kV vedenia Žilina,
- 7.7 podporovať rozvoj plynifikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,
- 7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015,

9. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA

- 9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,

11. V OBLASTI PÔŠŤ

- 11.3 skvalitňovať poštové služby v kraji realizáciou nasledovných úloh a cieľov :
  - c) rozšírenie poštových služieb na vybraných poštách v kraji, optimalizovanie komerčnej činnosti na poštách z hľadiska záujmu zákazníkov, pokračovať v skvalitňovaní služieb, poskytovaných Poštovou bankou a.s.,

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov sú tieto :

2. DOPRAVNÉ STAVBY

- 2.1 stavby cestnej dopravy :
  - 2.1.1 diaľnica D1 v kompletnej trase, diaľničné križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/61 a I/18,

3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

- 3.1 vodohospodárske stavby
  - 3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby :
    - p) dokončenie rozostavaných obecných verejných vodovodov,
    - v) rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach,
  - 3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby :
    - 3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov,
- 3.2 energetické stavby
  - 3.2.4 stavby súvisiace s plynifikáciou v okresoch Žilinského kraja,

- 3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov
  - 3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,
- 3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva, vymenovaných v kapitole 2.9 Rekreačia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:
  - 3.5.2 celoštátne strediská turizmu,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Zb., zákona č. 262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 136/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1995 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 286/1996 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z., zákona č. 175/1999, zákona č. 237/2000 Z.z., zákona č. 416/2001 Z.z., zákona č. 553/2001 Z.z., a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Z riešenia ÚPN VÚC ŽK vyplýva pre územie zámer budovania prepojenia diaľnice D1 s cestou I/18 v katastri obce Stráňavy. Priebeh prepojenia čiastočne zasahuje Stráňavy v severnej časti katastra. Uvedený zámer je však finančne a aj priestorovo tak náročný, že zatiaľ ho možno považovať len ako výhľadový bez ďalších reálnych obmedzení a dopadov na štruktúru obce do roku 2040 (návrhový rok ÚPN O Stráňavy).

c) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY

c) 1. Demografický potenciál

Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) v roku 2011 žilo v obci Stráňavy 1803 obyvateľov. K 31.12.2019 žilo v obci 1870 obyvateľov.

Prírastok obyvateľstva rokoch 2011 - 2019

Prírastok obyvateľstva rokoch 2011 - 2019

Rok	Počet obyvateľov stav k 31.12.	Prírastok	Úbytok	Index rastu v %
2011	1820			100,00
2012	1845	+25		101,01
2013	1860	+15		101,02
2014	1865	+ 5		101,02
2015	1862		-3	101,02
2016	1854		-8	101,02
2017	1856	+ 2		101,02
2018	1875	+19		101,03
2019	1870		-5	101,03

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Možno konštatovať, že za posledných 9 rokov počet obyvateľov v obci Stráňavy stagnuje.

Počet obyvateľov v základných sídelných jednotkách

Počet obyvateľov v základných sídelných jednotkách (ZSJ) podľa SODB 2011

Názov ZSJ	Muži	Ženy	Spolu	
Stráňavy	893	910	1803	
%	49,53	50,47	100,00	

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Veková štruktúra obyvateľstva

Vekové zloženie obyvateľstva podľa základných charakteristických vekových podľa SODB 2011

Veková skupina	Predproduktívny vek 0-14	Produktívny vek 15 - 64	Poproduktívny vek 65 +	Spolu
Počet	255	1333	215	1803
%	14,14	73,93	11,92	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Podiel osôb v preproduktívnom mierne stúpa- na konci roka 2011 to bolo 14,45 %, v roku 2019 15,83 %. Podiel osôb v produktívnom veku sa výrazne klesol zo 73,57 % v roku 2011 na 67,97 % v roku 2019. Podiel osôb v poproduktívnom veku rastie - na konci roka 2011 to bolo 11,98 %, v roku 2019 už 16,20 %. Priemerný vek obyvateľov obce Stráňavy v roku 2011 bol 39,33 rokov, v roku 2019 40,74 rokov. Index starnutia za celú populáciu obce v roku 2011 bol 82,89, v roku 2019 102,36. Index ekonomického zaťaženia za celú populáciu obce v roku 2011 bol 35,92 v roku 2019 už 47,13.

Údaje hovoria o miernom starnutí obyvateľstva.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v roku 2019

Národnosť	Spolu	Podiel v %
Slovenská	1827	97,70
Maďarská	3	0,16
Česká	14	0,75
5Nemecká	2	0,11
Poľská	1	0,05
Rakúska	4	0,21
Ostatná národnosť, nezistená	19	1,02
Spolu	1870	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V národnostnej štruktúre obce Stráňavy má výrazné zastúpenie obyvateľstvo slovenskej národnosti (97,70 %). K českej národnosti sa hlásilo 0,75 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa vzdelania

Vzdelanie populácie je významným indikátorom kvality pracovných síl. Vo vzťahu k disponibilite pracovných príležitostí a ich štruktúrálnej ponuke môže vzdelanie obyvateľov pôsobiť ako stabilizačný, resp. destabilizačný činiteľ, resp. iniciovať rozvoj aktivít, zodpovedajúcich vzdelanostnej úrovni obyvateľov.

Údaje za vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva sa sledujú iba pri sčítaní obyvateľov. Uvádžeme vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva staršieho ako 16 rokov na základe podkladov zo sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v roku 2011 podľa SODB 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Spolu	v %
Základné	215	11,92
Učňovské (bez maturity)	303	16,81
Stredné odborné (bez maturity)	225	12,48
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	105	5,82
Úplné stredné odborné (s maturitou)	387	21,46
Úplné stredné všeobecné	60	3,33
Vyššie odborné vzdelanie	18	1,00
Vysokoškolské bakalárske	40	2,22
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	136	7,54
Vysokoškolské doktorandské	7	0,39
Vysokoškolské spolu	183	10,15
Bez školského vzdelania	267	14,81
nezistené	40	2,22
Spolu	1803	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V obci Stráňavy má najvyššie zastúpenie obyvateľstvo, ktorého najvyšší stupeň školského vzdelania je úplné stredné odborné (s maturitou) 21,46 % z celkového počtu obyvateľov. Základné vzdelanie má 11,92 % obyvateľstva, učňovské bez maturity 16,81, vysokoškolské 10,15 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie obyvateľov obce Stráňavy v roku 2011 podľa SODB 2011

Náboženské vyznanie	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	1615	89,57
Gréckokatolícka cirkev	2	0,11
Ev. cirkev augsburského vyznania	3	0,17
Kresťanské zbory	3	0,17
Bahájske spoločenstvo	1	0,05
Bez vyznania	112	6,21
Iné	5	0,28
Nezistené	62	3,44
Spolu	1803	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V obci Stráňavy sa viac ako 89 % obyvateľov hlásilo k rímskokatolíckemu vyznaniu. Bez vyznania bolo 6,21 % obyvateľov a 3,44 % obyvateľov neuviedlo náboženskú príslušnosť. Všetky ostatné cirkvi tvoria zanedbateľný podiel.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a nezamestnanosť

Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2011 podľa SODB 2011

Ukazovateľ	2011	Primárny sektor	Sekundárny sektor	Terciárny sektor
počet osôb ekonomicky aktívnych	974	19	413	486
podiel v % z celkového počtu obyvateľov	54,02			
počet mužov ekon. aktívnych	543			
podiel v % z celkového počtu ekonom. aktívnych osôb	55,75			
počet žien ekon. aktívnych	431			
podiel v % z celkového počtu ekonom. aktívnych osôb	44,25			
odchádzka za prácou v abs. údajoch	800			
podiel v %	82,14			
počet nezamestnaných osôb	86			

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V roku 2011 žilo v obci Stráňavy 974 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 543 mužov a 431 žien. Z celkového počtu obyvateľov sa do pracovného procesu zapojilo 54,02% a zamestnanosť žien mala hodnotu 44,25 %. Obec poskytovala pracovné miesta len pre 17,86 % ekonomicky aktívnych obyvateľov. 82,14 % ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádzalo za prácou do iných sídiel. Údaje hovoria o malej možnosti zamestnať sa v mieste bydliska.

V roku 2011 bolo v obci Stráňavy evidovaných 86 uchádzačov o zamestnanie, z toho 33 mužov a 53 žien. V roku 2019 bolo v obci Stráňavy evidovaných 38 uchádzačov o zamestnanie, z toho 19 mužov a 19 žien.

V roku 2019 bolo v obci právnických osôb 54 (z toho ziskových 46 a neziskových 8).

V roku 2019 bolo v obci fyzických osôb 103 (z toho živnostníkov 102).

c) 2. Bytový fond

V roku 2011 bolo na území obce Stráňavy 540 bytov, z toho 496 trvalo obývaných bytov a 44 neobývaných bytov. V obci prevláda individuálna bytová výstavba. V obci sú aj bytové domy, v ktorých je 63 bytov .

Obývané domy podľa obdobia výstavby podľa SODB 2011

Doba výstavby	Počet bytov	Podiel v %
do roku 1945	33	7,53
1946 - 1990	324	73,97
1991 - 2000	22	5,02
2001 - 2011	11	2,51
Neobývané domy	41	9,36
Nezistené	7	1,60
Spolu	438	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V obci Stráňavy prevládajú domy postavené v období rokov 1946 až 1990 a tvoria 73,97 % z celkového počtu obývaných domov. Po roku 1991 sa tempo výstavby domov v obci výrazne spomalilo. Za rok sa postavilo priemerne menej ako 2 domy.

Charakteristika bytového fondu SODB 2011

Ukazovateľ	Rodinné domy	Bytové domy	Iné, nezistené	Spolu
Bytov spolu	540	63		540
V tom trvale obývané	426	63	7	496
V %				
Neobývané byty	44			
počet osôb na jeden byt				3,64
počet bytov na 1000 obyvateľov				275

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Technická vybavenosť bytového fondu podľa SODB 2011

Vybavenie	Byty v rodinných domoch	Byty v bytových domoch	Spolu	%
Spolu			496	100,00
z toho:				
s plynom zo siete			449	90,52
s vodovodom zo spoločného zdroja	390	62	452	91,13
s vodovodom z vlastného zdroja	7	1	8	1,61
bez vodovodu	2	-	2	0,40
mobilný telefón	350	59	409	82,46
osobný počítač	248	53	301	60,69
osobné auto	265	40	305	61,49
Ústredné kúrenie lokálne	351	-	351	76,77

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Bytový fond v obci je v porovnaní s inými obcami vyhovujúci z hľadiska technického vybavenia. V roku 2011 malo takmer 77 % bytov ústredné kúrenie, plynofikovaných bolo viac ako 90 % bytov, napojených na verejný vodovod zo spoločného zdroja viac ako 91 % bytov.

Štruktúra bytového fondu podľa veľkosti bytov podľa SODB 2011

Veľkosť bytov	Počet bytov	Podiel v %
jedna obytná miestnosť	13	2,62
2 izby	43	8,67
3 izby	172	34,68
4 izby	99	19,96
5 + izieb	167	33,67
nezistené	2	0,40
Spolu	496	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Najvyššie zastúpenie majú trojizbové byty (34,68 %) a najnižšie zastúpenie majú byty s jednou obytnou miestnosťou (2,62 %). Vysoké zastúpenie majú veľké byty (33,67 %).

Neobývané byty

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti podľa SODB 2011

Dôvod neobývanosti	Počet bytov	Podiel v %
Zmena vlastníkov	5	11,36
Určené na rekreáciu	2	4,55
nespôsobilý na bývanie	6	13,64
z iných dôvodov a nezistené	31	70,45
Spolu	44	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Neobývané byty predstavujú 8,15 % z celkového počtu bytov.

Predpokladaný vývoj obyvateľstva a bytového fondu v obci Stráňavy

Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) v roku 2011 žilo v obci Stráňavy 1803 obyvateľov, z toho 893 mužov a 910 žien. Z uvedeného počtu bolo 974 obyvateľov ekonomicky aktívnych a z toho počtu 800 obyvateľov odchádzalo za prácou mimo územia obce.

K 31.12.2011 žilo v obci podľa štatistických údajov 1820 obyvateľov a k 31.12.2020 to bolo podľa aktuálnych štatistických údajov 1882 obyvateľov.

Podiel osôb v predproduktívnom veku v sledovanom období rokov 2011 až 2020 stúpol zo 14,4 % na 16,1 %, narástol však aj podiel osôb v poproduktívnom veku z 12,0 % na 15,9 %. V obci aktuálne žije mierne progresívny typ populácie, ale zároveň sa priemerný vek obyvateľov zvýšil z 39,3 roka v roku 2011 na 40,7 roka v roku 2020.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2011 - 2020 :

Rok	2011	2012	2014	2016	2018	2020
Počet obyvateľov k 31.12.	1820	1845	1865	1854	1875	1882
Prírastok / úbytok		+25	+45	+34	+55	+62
Index rastu	100	101,4	102,5	101,9	103,0	103,4

V sledovanom období počet obyvateľov mierne narastal. Od 31.12.2011 do 31.12.2020 narástol počet obyvateľov obce o 62 obyvateľov čo je v percentuálnom vyjadrení nárast o 3,4 %. Priemerný ročný nárast predstavoval v sledovanom období hodnotu 6,9 obyvateľa za rok.

Ak by sme aj pripustili zníženie doterajšieho tempa rastu obyvateľstva na polovicu v porovnaní s poslednou sledovanou dekadou, aj tak je možné predpokladať, že v návrhovom roku 2040 bude mať obec Stráňavy cca 1950 obyvateľov. Dôvodom takýchto predpokladov je záujem o bývanie v obci z dôvodu jej výhodnej polohy a priaznivej dochádzkovej vzdialenosti do krajského mesta Žilina, vybudovaná technická infraštruktúra a bezprostredná väzba obce na prírodné prostredie Malej Fatry a s tým spojená predpokladaná migrácia obyvateľov z okolitých sídiel s ohľadom na vyčerpanie možností rozvoja bývania v Žiline a jej bezprostrednom okolí.

V súlade s vyššie uvedenými údajmi je možné predpokladať, že v roku 2040 bude mať obec Stráňavy, hlavne zásluhou predpokladanej migrácie a čiastočne aj prirodzenou menou cca 1950 obyvateľov, za predpokladu vytvorenia podmienok pre rozvoj bytovej výstavby a vznik nových pracovných príležitostí na území obce.

Bytový fond

V roku 2011 mala obec Stráňavy podľa sčítania obyvateľov domov a bytov 540 bytov, z toho 496 trvalo obývaných bytov a 44 neobývaných bytov. Z celkového počtu trvalo obývaných bytov bolo 426 v rodinných domoch, 63 v bytových domoch a 7 v ostatných objektoch. V súčasnej dobe je v obci 554 trvalo obývaných bytov. Priemerná obložnosť bytov je 3,4 obyvateľa na byt, čo je vyššia hodnota, ako je celoslovenský priemer. Stav bytového fondu a úroveň bývania je z hľadiska technického vybavenia na vyššej úrovni ako celoslovenský priemer. V návrhovom období sa predpokladá s ohľadom na celoslovenský vývoj zníženie obložnosti bytov na hodnotu 3,0 obyvateľa na byt.

Počet trvalo obývaných bytov v r. 2020	554
Odpad bytového fondu do r. 2040	14
Zostatok súčasného bytového fondu v r. 2040	540
Potreba bytov do r. 2040 pri obložnosti 3,0	650
Potreba výstavby nových bytov do r. 2040 pri obložnosti 3,0	110

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že s ohľadom na predpokladaný demografický vývoj bude potrebné v návrhovom období vytvoriť podmienky pre výstavbu cca 110 bytov, predovšetkým v rámci rodinných domov, prípadne aj v nízko podlažnej bytovej výstavbe. S ohľadom na stupeň a podrobnosť spracovania obstarávanej ÚPD je však uvedený počet nových bytov potrebné považovať len za smerný.

d) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

Obec Stráňavy leží pod vrchom Polom, na rozhraní Žilinskej pahorkatiny a Lúčanskej Malej Fatry. Cez obec preteká Stráňavský potok a potok Hýrov, prameniace pod Minčolom (1 364 m n. m.) v závere Stráňavskej doliny.

V obci sa nachádza termálne kúpalisko. Teplota vody je 24 - 26°C. Na vrchu Polom stojí pamätník ako spomienka na ťažké boje počas II. svetovej vojny s vyhlídkou na celú Žilinskú kotlinu. Horskí cyklisti obľubujú starú cestu na Polom, vedúcu Stráňavskou dolinou s výskytom krasových úkazov. V blízkosti obce sa nachádza expozícia obce Stráňavy a ukončenia II. svetovej vojny.

Podľa ÚPN VÚC Žilinského kraja patrí riešené územie obce Stráňavy do rekreačného krajinného celku Žilina a okolie. Sídlné stredisko rekreácie a turizmu Stráňavy bude mať regionálny význam.

Riešené územie má dobré dopravné napojenie na hlavné cestné a železničné trasy Slovenska. Prostredníctvom cesty I/18 na diaľnice D1 a D3.

V blízkosti obce prechádza železničná trať č. 180 medzinárodného významu Žilina - Košice. Železničná zastávka Strečno pre osobné vlaky sa nachádza v k.ú. Nezbudská Lúčka.

Z hľadiska širších územných väzieb v rámci Slovenska obec Stráňavy leží na žilinsko-podtatranskej rozvojovej osi : Žilina-Martin-Poprad-Prešov.

Mesto Žilina je centrum osídlenia 1. skupiny, prvej podskupiny celoštátneho významu. Žilina sa formuje ako centrum :

- a) administratívno-správne Žilinského kraja,
- b) hospodársko-ekonomické,
- c) vzdelávacie, ako sídlo vysokej školy,
- d) kultúrno-spoločenské,
- e) výstavno-nákupno-obchodné,
- f) cestovného ruchu a rekreácie,
- g) športu,
- h) ako najvýznamnejší dopravný uzol,

Z uvedeného vyplýva, že obec Stráňavy má v rámci Žilinského kraja dobrú polohu a má predpoklady pre ďalší rozvoj.

Technická infraštruktúra:

Obec Stráňavy má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Ako zdroj vody vystupuje miestny vodárenský zdroj - prameň „Pod Krivu“ a vodárenský zdroj „Rybníky“ skupinového vodovodu Žilina. Akumuláciu zabezpečujú vodojemy 1x100 m³ a 1x50 m³ pre dve tlakové pásma. Do spotrebiska je pitná voda privádzaná prírodným potrubím DN 150.

V obci je vybudovaná splašková kanalizácia napojená na ČOV Stráňavy v správe obce. Stoková sieť je delená, v časti obce je využívaná ako jednotná.

Katastrom obce Stráňavy prechádzajú nadzemné elektrické ZVN, VVN a VN vedenia:

- ZVN 2x400 kV - V405/406 Varín - Sučany/Liptovská Mara
- VVN 110 kV vedenia - 7717/7817 Varín - Sučany
- VN 22 kV vedenia č. 206 TP Žilina - smer Martin

Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je - RS Stráňavy 6,3 MPa/2,1 kPa, výkon 1 200 m³/h, ktorá leží v k.ú. Trnové. V katastrálnom území obce sa nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-DS a VTL plynovod:

- VTL plynovod DN 500 PN63 (OP do 6,3 MPa),
- NTL distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom do 2,1 kPa.

Potreba tepla v území obce je riešená decentralizovaným systémom zásobovania s prevažujúcim palivom zemný plyn, ako doplnkové palivá sú použité pevné palivá (drevený odpad a el. energia).

Poštové služby pre obyvateľstvo, sektor služieb a výroby sú na štandardnej úrovni. Slovenská pošta, š.p. neuvažuje v blízkej budúcnosti so zmenou poštových služieb.

Obec Stráňavy je telekomunikačne napojená z digitálnej ústredne RSU Strečno prípojným káblovým vedením, uloženým po pravej strane prístupovej cesty do obce, s ukončením v sieťovom rozvádzači v priestoroch pošty. Miestna telekomunikačná sieť je riešená káblou sieťou uloženou v zemi.

Služby mobilnej telefónnej siete sú zabezpečované operátormi ORANGE a Slovak Telekom s dvomi vysielacími zariadeniami (stožiare). Príjem televízneho signálu je z vykryvača TVV, situovaného v lokalite Straník.

e) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania možno riešené územie rozčleniť na tieto priestory :

- A - Urbanizované územie obce
- B - Rozvojové územie pre vyššiu vybavenosť
- C - Dobývacie priestory Kosová, Polom
- D - Poľnohospodárska krajina
- E - Lesné masívy s lesohospodárskou a ekologickou funkciou (južná časť k.ú.)

Súčasné funkčné využitie územia a navrhované plochy pre rozvoj sú dokumentované na výkrese č. 2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami.

Budúce funkčné využitie územia zásadným spôsobom ovplyvňujú tieto faktory:

- ochrana poľnohospodárskej pôdy,
- prírodné podmienky v okrajových častiach obce (svahovitosť),
- záujmy ochrany prírodných hodnôt,
- ochranné pásma dobývacích priestorov,
- ochranné pásma inžinierskych sietí (400, 110, 22 kV vedenia, vodovod, kanalizácia, VTL plynovody, lanopás),

V rámci návrhu ÚPN O sú navrhnuté plochy pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a zelene pričom sa vychádzalo z platného územného plánu obce.

Plochy pre výstavbu rodinných domov postačujú na výstavbu 147 rodinných domov. Plochy pre výstavbu bytových domov postačujú na výstavbu 48 bytov.

Plochy pre rozvoj zariadení občianskej vybavenosti a rekreácie sú riešené severovýchodne od obce v nadväznosti na areál kúpaliska. Tu sa navrhuje vybudovať aquapark, spoločensko-kultúrne centrum, penzióny, hotel a agroturistický areál v lokalite Brezičky. Na rekreáciu sa bude využívať aj územie južne od obce medzi múzeom Malofatranskej operácie a areálom Petrus. V lokalite Borie je navrhnutá plocha pre záhradkársku osadu.

Nové plochy pre rozvoj výroby nie sú navrhnuté - rozvoj obce bude založený na rozvoji rekreácie a cestovného ruchu.

Plochy pre rozvoj zelene sú riešené v nadväznosti na kostol a cintorín, kde má byť vybudovaný obecný park s detskými ihriskami.

Urbanistická kompozícia obce

- hlavnou kompozičnou osou obce je cesta III/2089,
- vedľajšou kompozičnou osou obce je miestna komunikácia vedúca v smere západ - východ od hlavného ťažiskového priestoru obce k základnej škole,
- hlavný ťažiskový priestor obce je priestor, v ktorom sa nachádza budova kultúrneho domu a obecného úradu, predajňa COOP Jednota, materská škola, hasičská zbrojnica a verejné priestranstvo v centre obce s obytnou zeleňou,
- za vedľajší ťažiskový priestor sa považuje priestor existujúcej a navrhovanej rekreačnej vybavenosti pri vstupe do obce východne od cesty III/2089,
- neuvažuje sa o výstavbe výrazných dominánt v zastavanom území obce a na navrhovaných rozvojových plochách, zachovať súčasnú siluetu obce,
- riešiť zachovanie, obnovu a rekonštrukciu brehových porastov pozdĺž vodných tokov,
- pri návrhu novej výstavby v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu, priehľady na panorámu Malej Fatry a nenarušovať charakter krajiny.

Vymedzenie častí územia, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti ÚPN zóny

Po schválení ÚPN O Stráňavy nie je potrebné obstaráť územný plán zóny. Dopravné napojenie na existujúce komunikácie a spôsob zástavby v jednotlivých rozvojových lokalitách je možné preveriť urbanistickými štúdiami.

f) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Súčasnú funkčnú využitie územia a plochy pre rozvoj jednotlivých funkcií sú dokumentované na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami v mierke 1 : 10 000.

Existujúce plochy sú vyznačené ako stav (plné plochy), navrhované funkčné plochy ako návrh (šrafované plochy), potenciálne plochy na zástavbu po návrhovom období ako výhľad (obrysom plochy). K jednotlivým funkčným plochám sú priradené regulatívy, ktoré určujú prípustné funkcie, neprípustné funkcie a doplnujúce ustanovenia uvedené v kapitole r) Návrh záväznej časti.

Funkčné regulatívy

Obytné plochy

- B1 - obytné plochy - izolované rodinné domy
- B2 - obytné plochy - bytové domy

Plochy cintorínov

- C1 - plochy cintorínov

Polyfunkčné plochy

- F1 - zmiešané územie - izolované rodinné domy a rekreačné domy

Lesná krajina

- L1 - lesná krajina - lesy hospodárske
- L2 - lesná krajina - lesy ochranné

Plochy občianskeho vybavenia

- O1 - plochy občianskeho vybavenia - školy
- O2 - plochy občianskeho vybavenia - zariadenia telovýchovy a športu

O3 - plochy občianskeho vybavenia nešpecifikované (obchody, stravovacie a ubytovacie služby bohoslužobné účely a iné)

Poľnohospodárska krajina

P1 - poľnohospodárska krajina

Plochy rekreácie

R1 - plochy rekreácie - ubytovacie a stravovací zariadenia, penzióny, hotely

R2 - záhradkárske osady

R3 - plochy rekreácie - bez zástavby

Plochy technickej vybavenosti

T1 - plochy technickej vybavenosti

Plochy výroby

V1 - plochy výroby a skladov

V2 - plochy primárnej výroby - ťažba nerastov

Plochy zelene

Z1 - plochy zelene - verejná parková zeleň

Z2 - plochy zelene - ostatná zeleň (izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinná vegetácia)

g) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

g) 1. Bývanie

Lokality pre rozvoj bývania sú uvedené v nasledovnej tabuľke. S ohľadom na stupeň a podrobnosť spracovania územného plánu obce je uvedený počet nových bytov potrebné považovať len za smerný.

Plochy pre rozvoj bývania

Lokalita	Funkcia	Počet bytov v rodinných domoch	Počet bytov v bytových domoch
Huboč	Rodinné domy	10 - 14	-
Na Nižovsie	Rodinné domy	13 - 18	-
Krúžok	Rodinné domy	8 - 12	-
Záhumnie, Nová kolónia	Rodinné domy	10 - 13	-
Pri zvonici	Rodinné domy	10 - 13	-
Na Rubanovskom	Rodinné domy	12 - 15	-
Pažite	Rodinné domy	12 - 17	-
Pri kríži	Rodinné domy	1 - 2	-
Pri škole	Bytové domy	-	17
Vyšelúcie	Bytové domy	-	8 - 10
Spolu		77 - 104	25 - 27
Spolu		102 - 131	

g) 2. Občianske vybavenie

Školstvo

V súčasnej dobe sa v obci nachádza Základná škola s materskou školou 1 .československého armádneho zboru Stráňavy. Základnú školu navštevuje 159 žiakov, materskú školu navštevuje 63 detí.

Škola má 17 tried, z toho je 8 odborných. Priemerný počet žiakov v triedach je 17. Školu navštevujú aj žiaci z Mojšovej Lúčky, žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

V areáli školy je telocvičňa, multifunkčné ihrisko pre kolektívne športy, prekrytá učebňa v prírode a tiež trávnatá plocha futbalového ihriska. Škola nemá vlastnú kuchyňu, žiaci sa stravujú v školskej jedálni, ktorá je situovaná mimo areálu školy v budove materskej školy.

V školskej družine sú 2 oddelenia pre 47 zapísaných detí.

V základnej škole pracuje 23 zamestnancov, v materskej škole 6 zamestnancov a v školskej jedálni 5 zamestnancov.

Školské zariadenia pre súčasný stav obyvateľov vyhovujú a budú vyhovovať aj do roku 2040.

Zdravotníctvo

V obci nie je zdravotné stredisko ani lekáreň. Praktický lekár a zubný lekár ordinujú v obci raz do týždňa, pričom využívajú vybavenú všeobecnú a stomatologickú ambulanciu. Vyššie zdravotnícke služby poskytuje nemocnica s poliklinikou v Žiline. Občania by uvítali zriadenie pracoviska obvodného lekára a lekárne pre obyvateľov Strečna, Nezbudskej Lúčky a obce Stráňavy so sídlom v Strečne.

Sociálna starostlivosť

V súčasnej dobe sa v obci nenachádza zariadenie sociálnej starostlivosti. V budúcnosti treba zväziť výstavbu domu seniorov.

Kultúra

V obci sa nachádza kultúrny dom, v ktorom je kinosála pre 250 osôb, knižnica, obecný úrad.

V bývalej hájovni južne od obce je zriadené múzeum Malofatranskej operácie. Súčasná prevádzka múzea využíva mimoriadny režim, v ktorom sprístupňuje vystavené exponáty na požiadanie, predovšetkým organizovaným skupinám. Kontinuálna prevádzka múzea s pevne stanovenými otváracími hodinami je vzhľadom na záujem a ekonomickú náročnosť prevádzky priestorov je nateraz nerentabilná.

V obci funguje ženská spevácka skupina. Ženská spevácka skupina vznikla v roku 1972 pri MO SZŽ. V priebehu rokov sa členská základňa menila. Spevácka skupina sprevádza väčšinu kultúrnych podujatí v obci.

Telovýchova a šport

V obci sa nachádzajú 2 futbalové ihriská hlavné s trávnatým povrchom a tréningové. V areáli školy sa nachádza telocvičňa vhodná pre halové športy a multifunkčné ihrisko.

V obci sa nachádza letné kúpalisko využívajúce termálny zdroj vody. Areál kúpaliska sa rozkladá na ploche 1,88 ha. Bežnému návštevníkovi ponúka možnosti využitia jedného veľkého bazéna z rozmermi 50x23,5 m a jedného detského bazéna s rozmermi 12x8 m. Teplota vody sa pohybuje od 24 do 26 stupňov Celzia. Priemerná dĺžka letnej sezóny sa pohybuje okolo 100 dní, počas ktorých kúpalisko navštívi viac ako 50 tisíc platiacich návštevníkov, čo predstavuje priemernú dennú návštevnosť na úrovni 500 osôb. V areáli kúpaliska je aj sezónne ubytovanie a sezónne bufety.

Uvažuje sa o vybudovaní aquaparku pre aglomeráciu Žilina s dennou kapacitou 1800 návštevníkov. Súčasťou aquaparku má byť spoločensko-kultúrne centrum, penzióny, hotel.

Najstarším športovým klubom je TJ-OŠK Stráňavy, ktorý bol založený v roku 1947. V súčasnosti združuje hráčov futbalu - žiakov, dorastencov a mužov v celkovom počte 110 osôb.

Druhým najstarším športovým klubom je oddiel šachistov, ktorý vznikol v roku 1970 a dnes je v ňom aktívnych 20 stálych členov. V roku 1982 bol založený lyžiarsky oddiel, ku ktorému sa hlási 25 členov. Druhým najmladším športovým oddielom je klub turistov, ktorý združuje približne 60 miestnych obyvateľov. Posledným športovým klubom je združenie žien, ktoré sa venujú aerobiku.

Podľa metodologickej príručky „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí“ z roku 2002 by mala mať obec veľkosti do 5 000 obyvateľov takéto zastúpenie zariadení pre telovýchovu a šport :

Zariadenia pre telovýchovu a šport - štandard

Ihrisko, zariadenie	Počet zariadení
Futbalové ihrisko 90 x 45 m	1
Ihrisko maloplošné (menej ako 2 000 m ²)	5
Ľahká atletika - dráha 1 x 100 m	1
Telocvičňa (vrátane školských) 12 x 24 m (288 m ²)	1
Otvorená ľadová plocha 2 200 m ²	1

Športové zariadenia je vhodné doplniť o malé ihriská a otvorenú ľadovú plochu.

Obchod

V obci Stráňavy sa nachádzajú obchod COOP Jednota a cukráreň Rose.

Stravovacie zariadenia

V obci Stráňavy sa nachádza hostinec Sabotage pizza pub.

Verejné ubytovanie

V správe obce je ubytovacie zariadenie v rekreačnom areáli termálneho kúpaliska. Jeho kapacita je 70 lôžok. V areáli je prístupná aj jedna drevená chatka s kapacitou 8 osôb.

Ďalším ubytovacím zariadením s kapacitou 24 lôžok je chata Polom, ktorá je lokalizovaná na opačnom konci obce, v neobývanom horskom prostredí.

Prehľad a kapacita ubytovania na súkromí nie je zdokumentovaný.

Prehľad existujúcich a navrhovaných stravovacích a ubytovacích kapacít

Ubytovanie	Lôžka stav	Stoličky stav	Lôžka návrh	Stoličky návrh
Areál termálneho kúpaliska	78	80	-	-
Chata Polom	24	30	-	-
Aquapark - penzióny, hotel	-	-	200	200
Agroturistický areál Brezičky	-	-	20	40
Spolu	102	110	220	240

Verejná správa

Obecný úrad sa nachádza v kultúrnom dome. V obci je rímskokatolícky farský úrad a kostol.

Služby

V súčasnej dobe sú v obci Stráňavy tieto služby: kaderníctvo Marcela, cukrárenská výroba Emília, výrobná medovníkov Adina, CK Roadtrip, s.r.o., pošta, hasičská zbrojnica a dva autoservisy.

Cintorín

V obci je cintorín s domom smútku. Zariadenia sú v dobrom stave. Podľa vyjadrenia obecného úradu je potrebné rozšíriť cintorín o 0,80 ha juhozápadným smerom.

Obecný park

Obec má zámer vybudovať obecný park o ploche 2,30 ha s detskými ihriskami pri cintoríne a kostole.

g) 3. Výroba

Nerastné suroviny

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra v k.ú. Stráňavy :

- eviduje objekty, výhradné ložiská s určeným DP a CHLÚ (380, 489, 589, 590),
- neeviduje staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1 zákona č. 44/1988,
- neeviduje výhradné ložiská OVL,
- neeviduje ložiská nevyhradeného nerastu,
- neeviduje určené a navrhované prieskumné územie.

Výhradné ložiská - dobývacie priestory

- 380 - Stráňavy - Strečno - Kosová; dolomit; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 489 - Stráňavy - Polom; stavebný kameň; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 589 - Stráňavy - Polom; vápenec ostatný; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 590 - Stráňavy - Polom - haldy; stavebný kameň; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy.

Výhradné ložiská - chránené ložiskové územia

- 380 - Stráňavy - Strečno - Kosová; dolomit; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 489 - Stráňavy - Polom; stavebný kameň; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 589 - Stráňavy - Polom; vápenec ostatný; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 590 - Stráňavy - Polom - haldy; stavebný kameň; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy.

V katastrálnom území obce eviduje Obvodný banský úrad Banská Bystrica chránené ložiskové územie s určeným dobývacím priestorom Stráňavy - Polom. Dobývací priestor Stráňavy bol určený rozhodnutím Federálneho ministerstva hutníctva a ťažkého strojárstva (FMHTS) Praha pod č. FMHTS/HŽ-DP č.6/Z 74 zo dňa 13.01.1975, má rozlohu 252 ha, 98 a, 50 m². Osvedčenie o dobývacom priestore vydal Slovenský banský úrad pod č. 4686/337-DP/1975 zo dňa 13.11.1975.

Ochranu tohto výhradného ložiska zabezpečuje organizácia DOBÝVANIE, s. r. o., Stráňavy - Lom Polom, 013 25 Stráňavy, IČO 36 372 463, ktorá má rozhodnutím OBÚ v Prievidzi č. 452-1746-1/2019 z 13.08.2019, právoplatným od 29.08.2019 povolenú banskú činnosť do vydobytia využiteľných zásob.

Priemyselná výroba, stavebníctvo, sklady

V obci Stráňavy sa nachádzajú tieto výrobné prevádzky:

- Dolvap, s.r.o. Vápenka Varín,
- Stolárska výroba,
- Stavebné stroje,
- Autodoprava,
- Pres, s.r.o.

Územný plán obce nenavrhuje nové plochy výroby. Bývalý areál poľnohospodárskeho dvora slúži pre malé výrobné prevádzky a autodopravu, stavebné stroje, obecný podnik a navrhujú sa tu zriadiť zberný dvor obce a kompostáreň.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska výroba je limitovaná najmä prírodnými podmienkami, ktoré predurčujú zameranie poľnohospodárstva na živočíšnu výrobu, najmä na chov hovädzieho dobytku a oviec. Orná pôda je využívaná v časti riešeného územia, kde sa nachádzajú najkvalitnejšie pôdy. Veľkopoľné orné pôdy sa využívajú na pestovanie kukurice, obilnín, repky, krmovín.

Medzi najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území obce Stráňavy patria poľnohospodárske pôdy označené kódom bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) : 0711002, 0794005, 0871412, 0871542, 0887332, 0887542, 0894005, 0989545, 0990565. Tieto pôdy treba v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. chrániť a navrhovať na nich stavebné a iné zámery len v nevyhnutných prípadoch.

Bývalý areál poľnohospodárskeho dvora slúži pre malé výrobné prevádzky a autodopravu stavebné stroje, obecný podnik a zberný dvor obce.

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Stráňavy v súčasnosti obhospodaruje v prevažnej miere firma Agropol, s.r.o. so sídlom v Mojšovej Lúčke.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v riešenom území

Druh pozemku	výmera v m ²
Výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu	3 278 565
- orná pôda	1 605 872
- záhrada	232 572
- trvalé trávnaté porasty	1 440 121
Nepoľnohospodárska pôda	7 593 192
- lesy	4 664 400
- vodná plocha	78 617
- zastavaná plocha	659 843
- ostatná plocha	2 190 332
Celková výmera katastrálneho územia	10 871 757

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Z uvedených údajov je možné vyčítať resp. určiť charakteristické ukazovatele :

- poľnohospodárske využitie krajiny (percento poľnohospodárskej pôdy z celkovej výmery riešeného územia) - 30,16 % - nízke,
- stupeň zornenia (percento ornej pôdy z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v riešenom území) - 48,98 % - stredný,
- stupeň zatrávnenia (percento TTP z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v riešenom území) - 43,93 % - vysoký,
- lesné porasty sa podieľajú na celkovej výmere riešeného územia - 42,90 %-mi.

Na jedného obyvateľa pripadá 0,1753 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho len 0,0859 ha ornej pôdy. Lesnej pôdy pripadá na jedného obyvateľa 0,2494 ha.

Lesné hospodárstvo

V katastri obce Stráňavy sa nachádza 439,1 ha lesných pozemkov. Tvoria súvislý komplex južnej časti katastrálneho územia. V k.ú. Stráňavy patria lesy do kategórie hospodárskych a ochranných lesov (viď tabuľka nižšie). Z pohľadu drevinovej skladby sú tu zastúpené porasty s pôvodnou drevinovou skladbou aj porasty ľudskou činnosťou zmenené na nepôvodné monokultúry smreka. Dominantnými porastotvornými drevinami sú smrek obyčajný (*Picea abies*), buk, borovica lesná (*Pinus sylvestris*) a jedľa.

Kategória lesa	Výmera v ha
H (hospodárske lesy)	347,68
O (lesy ochranné)	91,42
Spolu	439,10

Hospodárske lesy majú výmeru 347,68 ha čo predstavuje asi 79,19 % plochy lesov. Ochranné lesy majú výmeru 91,42 ha čo predstavuje 20,81 % plochy lesov. Sú roztrúsené v celom katastri. Plnia významnú pôdoochrannú funkciu, teda zabraňujú erózii pôdy prevažne na exponovaných svahoch a hrebeňoch s plytkou pôdou.

Ochranné lesy v k.ú. Stráňavy sa delia na tieto subkategórie:

Subkategória a - lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach	7,71 ha
Subkategória b - vysokohorské lesy	52,73 ha
Subkategória d - ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy	14,13 ha

Všetka činnosť v lesoch sa riadia zásadami danými v programoch starostlivosti o lesy (PSL), ktoré regulujú ťažbu, hospodárenie a ochranu lesných pozemkov.

V k.ú. Stráňavy sú podľa aktuálneho PSL niekoľkí obhospodarovatelia lesov:

- LESY SR, š.p. OZ Žilina,
- Pozemkové spoločenstvo Strečno, PS,
- Urbariát pasienkov a lesa, pozemkové spoločenstvo Stráňavy.

Z pohľadu drevinovej skladby sú tu zastúpené porasty s pôvodnou drevinovou skladbou aj porasty ľudskou činnosťou zmenené na nepôvodné monokultúry smreka. Dominantnými porastotvornými drevinami sú smrek obyčajný (*Picea abies*), buk, borovica lesná (*Pinus sylvestris*) a jedľa.

g) 4. Rekreačia

Katastrálne územie obce Stráňavy má výrazné atrakcie pre rozvoj cestovného ruchu : Letný pobytový pri termálnej vode. Zimný pobytový pri termálnej vode, (vidiecky), Pamätník víťazstva I. čs. armádneho zboru - cieľ turistických trás a vyhladkový bod, pohorie Malá Fatra s turisticky atraktívnymi chodníkmi (Minčol).

Riešeným územím prechádzajú značované turistické trasy a cyklistické trasy. Podrobnejšie údaje o turistických a cyklistických trasách sú uvedené v podkapitole I)1. Doprava a dopravné zariadenia.

Obec Stráňavy je východiskovým bodom do Lúčanskej Malej Fatry. V obci je zriadené múzeum so stálou expozíciou Malofatranskej operácie. Budova múzea pôvodne slúžila ako hájovňa. Po rekonštrukcii a výstavbe interiérov pre múzeum bola v roku 1976 otvorená „Muzeálna expozícia Malofatranskej operácie“.

Podľa ÚPN VÚC Žilinského kraja patrí riešené územie obce Stráňavy do rekreačného krajinného celku Žilina a okolie. Základné údaje pre aglomeráciu rekreačných útvarov Strečno do ktorého spadá obec Stráňavy sú uvedené v tab. č. 9/12 Návrh rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Žilina.

tab. č. 9/12 Návrh rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Žilina.

RKC	Rekreačný priestorový útvar			Funkčný		Výmera /ha/		Formy CR	Poznámka, spôsob rozvoja územia	Denná návštevnosť návrh
	Obec, k.ú.	ID	Druh, názov	Typ	Význ. strediska	Stav	Návrh	Hlavné (doplnkové)		
1	2	3	4	5	14	7	8	15	17	19
Žilina a okolie	Strečno	11.3.	AGL RÚ Strečno : SRTS Strečno, SRTS Stráňavy, SRT VN Žilina	II	C	15	435	Letný pobytový pri vode Letný pobytový v horách Zimný pobytový v horách (vidiecky, poznávací)	dostavba SRTS vyb. nová výstavba pri VN Žilina	2500 L
	Stráňavy							R		

Skratky, použité v tabuľke :

AGL RÚ = aglomerácia rekreačných útvarov

C = celoštátny význam

SRTS = sídelné stredisko rekreácie a turizmu

R = regionálny-okresný význam

SRT = samostatné stredisko rekreácie a turizmu

L = letná sezóna

II. = podhorský funkčný typ

VN = vodné dielo

Návrh rozvoja rekreačnej funkcie

Termálne kúpalisko, aquapark, kultúrno-spoločenské centrum, penzióny, hotel

Rozvoj rekreácie severne od obce plošne nadväzuje na existujúce termálne kúpalisko doplnením ďalších naviazaných atraktivít ako aquapark, spoločensko-kultúrne centrum, penzióny, hotel, agroturistický areál.

V návrhu sa jedná o výstavbu a začlenenie nového sezónneho a celosezónneho termálneho kúpaliska do existujúceho priestoru sezónneho kúpaliska Stráňavy. Navrhovaný komplex bude pozostávať z celoročného termálneho kúpaliska a rekonštruovaného sezónneho kúpaliska (vodný svet 1800 osôb/1deň), nových stravovacích priestorov, športovo - relaxačných priestorov (mini športová hala (17,2 x 29,0 m), fitness a aerobik a ubytovanie s kapacitou 200 lôžok. V rámci prestavby areálu sa zhodnotia aj súčasné ubytovacie kapacity. Doplní sa parkovisko návštevníkov a odstavná plocha pre dva autobusy. Areál kúpaliska je dopravne priamo napojený na linky verejnej autobusovej dopravy, čo zabezpečuje jednoduchú a bezproblémovú dostupnosť.

Návrh spoločensko-kultúrneho centra je doplnením rekreačnej funkcie, ktorá môže byť vhodne spájaná s pracovným a spoločenským využitím. Výrobné porady spoločností s celoslovenským pôsobením, kultúrne pracovné a spoločenské podujatia spojené s rekreáciou majú tu svoje uplatnenie. V prípade kultúrno-spoločenského centra sa jedná sa iba o doplnkovú funkciu k rekreácii.

Spoločensko-kultúrne centrum predpokladá sálu s kapacitou 230 osôb a sálu pre 35 osôb. Predpokladáme, že kapacitné parametre kultúrno-spoločenského centra budú flexibilné a budú umožňovať delenie priestorov aj na menšie sály. Okrem toho bude spoločensko-kultúrne centrum vybavené priestorom pre stravovanie, relax a neformálne posedenie.

Predpokladaná návštevnosť za deň v aquaparku je 1800 návštevníkov počas hlavnej turistickej sezóny. Mimo turistickej sezóny sa predpokladá návštevnosť do 1000 návštevníkov/deň.

V pásme o šírke 400 m od hraníc dobývacieho priestoru Kosová nesmú byť umiestnené žiadne stavebné objekty. V „zóne“ do 700 m od hranice dobývacieho priestoru v lome Kosová môžu byť umiestnené len stavebné objekty spĺňajúce požiadavky triedy odolnosti C resp. podľa Eurokódu 8.

Územím prechádza jestvujúce 22 kV vzdušné VN vedenie, ktoré je nutné rešpektovať.

Agroturistický areál

V obci sa navrhuje agroturistický areál na severe obce s ubytovacím a technickým zázemím. Je navrhnutý pre verejné využitie. Súčasťou areálu bude ubytovanie (20 lôžok) a stravovanie (40 stoličiek). Zameranie agroturistiky by malo byť vo väzbe na termálne kúpalisko a okolitú poľnohospodársku krajinu.

Jazdecký areál Petrus

Jazdecký areál Petrus na juhu obce nadväzuje na rekreačné územie bez zástavby (R3), ktoré je určené pre pobyt v prírode, voľnočasové aktivity, piknikové miesta prípadne v kombinácií s obhospodarovaním trvalých trávnatých porastov.

Individuálne rekreačné objekty

Individuálne rekreačné objekty je možné stavať na ploche označenej regulatívom F1 - zmiešané územie - izolované rodinné domy a rekreačné domy.

V rámci územia je potrebné rešpektovať obmedzenia v pásme o šírke 400 m od hraníc dobývacieho priestoru Polom (nesmú byť umiestnené žiadne stavebné objekty) a pásme do 700 m od hranice dobývacieho priestoru v lome Polom (môžu byť umiestnené len stavebné objekty spĺňajúce požiadavky triedy odolnosti C resp. podľa Eurokódu 8).

Záhradkárske osady

V lokalite Doliny sa nachádza záhradkárska osada s kapacitou 10 záhradných chatiek. V lokalite Borie je navrhnutá plocha pre novú záhradkársku osadu s kapacitou 15 záhradných chatiek.

Prehľad počtu lôžok v rekreačných zariadeniach

Lokalita	Funkcia	Počet lôžok v hoteloch a penziónoch		Počet lôžok v chatkách a rekreačných domoch	
		stav	návrh	stav	návrh
Nižovsie	Kúpalisko	78	-	-	-
Nižovsie	Aquapark, hotel, penzióny	-	200	-	-
Brezičky	Agroturistický areál	-	20	-	-
Dolina	Chata Polom	24	-	-	-
Borie	Záhradkárska osada	-	-	-	60
Doliny	Záhradkárska osada	-	-	40	-
Pri kríži	Rekreačné domy	-	-	8	40
Spolu		102	220	48	100
Spolu		322		148	
Spolu		470			

h) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Územný plán obce Stráňavy navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia a rekreácie v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je na výkresoch vymedzené plnými a zvislo šrafovanými plochami.

i) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Ochranné pásma a bezpečnostné pásma v k.ú. obce Stráňavy

Ochranné pásmo, bezpečnostné pásmo	Stav (2022), Návrh (2040)
OP II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Pod Krivu“	Podľa výkresov č. 2 a 4
OP II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Rybníky“	Podľa výkresov č. 2 a 4
ochranné pásmo diaľnice	100 m (od osi tunela)
ochranné pásmo lesa	50 m (od hranice lesného pozemku, odstupová vzdialenosť stavieb od hranice lesných pozemkov min. 25 m))
cesta III. triedy	20 m (od osi mimo intravilánu)
lanopás	7 m
ochranné pásmo lomov Polom a Kosová	700 m od hranice dobývacieho priestoru
ochranné pásmo letiska Žilina	
vodovod do DN 500 mm vrátane	1,8 m(od osi potrubia)
kanalizačný zberač do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od okraja potrubia)
ochranné pásmo Zlatného potoka	5 m (od brehovej čiary obojstranne)
ochranné pásmo Stráňavského potoka a drobných vodných tokov	4 m (od brehovej čiary obojstranne)
ZVN 400 kV elektrické vedenie	25 m (od krajného vodiča)
VVN 110 kV elektrické vedenie	15 m (od krajného vodiča)
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m (v lesných priesekoch)
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m (v lesných priesekoch)
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)
NN elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)
VTL DN do 500 PN 6,3 MPa - ochranné pásmo	8 m (od okraja potrubia)
VTL DN do 500 PN 6,3 MPa - bezpečnostné pásmo	150 m (od okraja potrubia)
Technologické objekty - ochranné pásmo	8 m
Technologické objekty - bezpečnostné pásmo	50 m
NTL v zastavanom území - ochranné pásmo	1 m
telekomunikačné káble	1,5 m

Ochranné pásmo letiska Žilina

Časť katastrálneho územia obce Stráňavy sa nachádza v ochranných pásmach letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 20.3.2017, z ktorých vyplýva obmedzenie stanovené kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásmo sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5\mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

Dopravný úrad je potrebné požiadať o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť ochranné pásma letiska Žilina,
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a iné silné svetelné zdroje.

j) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

j) 1. Záujmy obrany štátu

V riešenom území sa nachádza podzemný vojenský objekt Ministerstva obrany SR, ktorý je potrebné plne rešpektovať. Rovnako je potrebné zachovať dostatočnú priechodnosť ciest III. triedy pre prípadný presun vojenskej techniky.

j) 2. Požiarna ochrana

Požiarnu ochranu v meste zabezpečuje Hasičský a záchranný zbor v Žiline v spolupráci s príslušníkmi Dobrovoľnej požiarnej ochrany.

Zdrojom požiarnej vody je rozvodná sieť verejného vodovodu v obci a odber povrchovej vody z vodného diela Žilina.

Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné :

- akceptovať požiadavky protipožiarenej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarmi podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- požiarnu vodu zabezpečovať z existujúcich a navrhovaných hydrantov verejného vodovodu a vodných tokov,
- v súlade s vyhláškou č. 699/2004 Z.z. navrhnuť trasovanie vodovodu tak, aby na ňom bolo možné vytvoriť odberné miesta (požiarna hydranty) s týmito parametrami:
  - minimálny hydrostatický pretlak 0,25 MPa (§ 9, ods. 2 vyhl. 699/2004 Z.z.)
  - maximálna vzdialenosť od stavieb na bývanie a ubytovanie skupiny A (definované v § 94, ods. 3 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.) 200 m, od ostatných stavieb 80 m (§ 8, ods. 9 vyhl. 699/2004 Z.z.),
- najmenšiu dimenzia potrubia, resp. prietok - v závislosti od druhu zástavby stanoviť podľa prílohy č. 1 vyhl. 699/2004 Z.z., resp. tabuľky 2 STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb Zásobovanie vodou na hasenie požiarov,
- rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

j) 3. Ochrana pred povodňami

Z hydrologického hľadiska patrí katastrálne územie obce do povodia rieky Váh, číslo hydrologického poradia 4-21. Riešeným územím preteká Stráňavský potok, Zlatný potok a bezmenné prítoky Váhu v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p..

Riešené územie nie je ohrozované povodňami. Napriek malému riziku je potrebné dodržiavať všeobecné zásady na ochranu územia pred povodňami:

- rozvojové aktivity riešiť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,
- za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a zamedzeniu škôd na vodných tokoch rešpektovať ustanovenia § 48 a 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách,
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce,
- v prípade situovania stavebných objektov v blízkosti vodných tokov umiestňovať stavby v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Q_{100} (súvislá zástavba, významné líniové stavby a pod.) resp. Q_{50} (chatová zástavba, rekreácia a pod.),
- protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov,

- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby
- lokalita Vyšielúčie sa nachádza v blízkosti vodného toku Stráňavský potok. Pri návrhu výstavby v danej lokalite vypracovať hydrotechnické posúdenie koryta toku zamerané na určenie kapacity koryta a určenie rozsahu záplavového územia pri prietoku Q_{100} . Hydrotechnické posúdenie predložiť Slovenskému vodohospodárskemu podniku, OZ Piešťany k vyjadreniu. Určené záplavové územie určí rozsah inundačného územia podľa § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a samotnú výstavbu bude potrebné umiestniť v súlade s vyššie uvedeným zákonom. Zistené inundačné územie bude potrebné rešpektovať a ponechať bez zástavby pre účely sploštenia povodňovej vlny.

k) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY A NÁVRH OCHRANY KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT

k) 1. Ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana prírody

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje.

Väčšina katastrálneho územia obce Stráňavy sa nachádza v prvom stupni ochrany prírody. Druhý stupeň ochrany prírody sa nachádza v lokalite vymedzenej ako SKUEV0930 Lúčanská Fatra.

Územia siete NATURA 2000

Zo sústavy Natura 2000 do k.ú. obce zasahuje Územie európskeho významu SKUEV0930 Lúčanská Fatra, v ktorom podľa uvedeného zákona platí druhý stupeň ochrany a Chránené vtáčie územie SKCHVU013 Malá Fatra.

Biotopy európskeho významu a národného významu

Podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z.z., prílohy č. 1 - Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§ 1 vyhlášky) sa v území nachádzajú biotopy národného a európskeho významu, zastúpené väčšinou len vo fragmentoch:

Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy - biotop európskeho významu (kód Natura: 9130, kód Sk Ls5.1), mezotrofné až eutrofné porasty na rôznom geologickom podloží a miernejších svahoch. Vyskytujú sa na stredne hlbokých pôdach. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, v podhorských bučinách často chýba krovinové poschodie, alebo je iba slabo vyvinuté. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokrývnosť bylinného poschodia len do 1,5 %. Ide o mezotrofné a eutrofné porasty buka lesného (*Fagus sylvatica*), kde sa zriedkavo vyskytujú cenné listnáče javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), ako aj smrek obyčajný (*Picea abies*). Krovinové poschodie je slabo vyvinuté, bylinný podrast je viacvrstvový, s výskytom druhov, napr. papradka samičia (*Athyrium filix-femina*), zubačka

cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), papraď samčia (*Dryopteris filix-mas*), hluchavník žltý (*Galeobdolon luteum*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaloides*). V porastoch s vysokým zápojom drevín a množstvom bukového opadu je pokryvnosť bylinnej vrstvy veľmi nízka. Ich výskyt v k.ú. Stráňavy zatiaľ nebol zmapovaný, ale predpokladať jeho prítomnosť môžeme na rôzne veľkých plochách v severnej (lesnatej) časti územia. Kvalita lesa sa v posledných rokoch vplyvom bezohľadnej ťažby veľmi znížila a mnohé časti lesa so svojou prírodnou a estetickou hodnotou zanikli a nahradili ich ruderalné spoločenstvá.

Chránené stromy

V riešenom území sa nenachádzajú chránené stromy.

Územný systém ekologickej stability

Pre riešené územie je platný dokument „Aktualizácia prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto“ (SAŽP 2006), kde boli zohľadnené aj závery, vyplývajúce z Aktualizácie GNÚSES pre KURS 2001.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štruktúrnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality.

Biocentrá - predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridory - predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Podľa RÚSES Žilina sa v k.ú. obce Stráňavy nachádza Regionálne biocentrum Rbc31 Minčol Dlhá lúka a okrajovo aj Rbc25 Hýrovská slatina, tiež Nadregionálny biokoridor Nrbk 6 - Prepojenie hrebeňom Lúčanskej Fatry, Regionálny biokoridor Rbk22 Ekotón Lúčanskej Fatry a genofondové lokality ZA67 Minčol, ZA66 Stráňavská dolina, sčasti ZA50 Javor a okrajovo ZA49 Potoky S od kóty Javor a ZA48 Hýrovská slatina.

V území sa nachádzajú nasledovné prvky kostry ÚSES:

Regionálne biocentrum Rbc31 Minčol Dlhá lúka

- **Charakteristika:** Súčasťou Rbc31 sú cenné lesné i nelesné spoločenstvá s výskytom ohrozených druhov rastlín. Toto územie je súčasťou SKCHVU013 Malá Fatra,
- **Ohrozenia:** Nadmerná návštevnosť, používanie terénnych vozidiel, štvorkoliek a skútrov, zber lesných plodov,
- **Ekostabilizačné opatrenia návrh režimu:** Usmernené pasenie väčšiny trávno-bylinových hôľnych fytocenóz, hole nezalesňovať, nešíriť nepôvodnú kosodrevinu, podporiť prirodzený vývoj, regulovať zber lesných plodov.

Regionálne biocentrum Rbc25 Hýrovská slatina

- **Charakteristika:** Vápňité slatiny s výskytom ohrozených vlhkomilných spoločenstiev jaseňovo-jelšové lesy, slatiny s vysokým obsahom báz, prechodné slatiny, vysokobylinné trávobylinné spoločenstvá,
- **Ohrozenia:** zahradkárská osada v blízkosti, znečisťovanie vodného toku odpadom, vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade (čiastočné odvodnenie), invázne druhy, ruderalizácia, nelegálne výruby, sukcesia,

- Ekostabilizačné opatrenia návrh režimu: extenzívna pastva v osobitných prípadoch (napr. počas nízkej hladiny podzemnej vody), kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, zabrániť tvorbe nelegálnych skládok a znečisťovaniu, zabrániť ruderalizácii, odstraňovanie invázných druhov rastlín.

Nadregionálny biokoridor Nrbk 6 - Prepojenie hrebeňom Lúčanskej Fatry

- Charakteristika: terestrický biokoridor prepája Krivánsku Fatru s Kľakom hrebeňovými partiami Lúčanskej Fatry. Tvoria ho závery dolín, pramenné oblasti, horské lúky a hole, zachovalé lesné porasty,
- Ohrozenia: turistika, výstavba rekreačných stredísk vo vrcholových častiach hlavného hrebeňa,
- Ekostabilizačné opatrenia návrh režimu: zachovať krajinnú štruktúru, usmerňovať rekreáciu, zabrániť rozširovaniu výstavby do záverov dolín, mäkká turistika, obmedziť hromadné športové akcie.

Regionálny biokoridor Rbk22 Ekotón Lúčanskej Fatry

Charakteristika: významný terestrický biokoridor ekotónového typu so zvýšenou biodiverzitou na hranici s poľnohospodárskou krajinou,

Ohrozenia: rekreačné aktivity, tlak na výstavbu rekreačných zariadení, znečisťovanie, výrubys lesných okrajov,

Ekostabilizačné opatrenia návrh režimu: manažment ekotonov typu les/bezlesie na hranici poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu, podpora poľnohospodárskeho obhospodarovania (pasenie, kosenie obmedziť výstavbu, zabrániť oplocovaniu pozemkov.

Genofondové lokality

ZA48 Hýrovská slatina

Charakteristika: Vápnité slatiny s výskytom ohrozených vlhkomilných spoločenstiev. Výskyt ohrozených druhov *Menyanthes trifoliata*, *Epipactis palustris*, *Carex davalliana*, *C. paniculata*, *C. echinata*, *C. flava*, *Dactylorhiza majalis*, *Epilobium palustre*, *Epipactis palustris*, *Eriophorum angustifolium*, *E. latifolium*, *Pedicularis palustris*, *Molinia coerulea*, *Parnassia palustris*, *Succisa pratensis*, *Valeriana dioica*, *V. officinalis* (Urbanová 1993), jaseňovo-jelšový podhorský lužný les. Výskyt *Lotus uliginosus* nepotvrdený.

ZA49 Potoky S od kóty Javor

Charakteristika: Zachovalé brehové porasty potokov so zarezaným korytom so starými jedincami *Padus avium* (Vanochová 1993, pers. comm.) a *Crataegus monogyna* agg. (Urbanová 1993, pers. comm.)

ZA50 Javor

Charakteristika: Teplomilné lesné i nelesné spoločenstvá s výskytom ohrozených druhov rastlín: *Pulsatilla subslavica*, *Dianthus praecox* (Vanochová 1993, pers.comm.), *Cornus mas* (Urbanová 1993 pers.comm.).

ZA66 Stráňavská dolina,

Charakteristika: Dolina kaňonovitého charakteru s teplomilnou vegetáciou. Podzemné priestory s výskytom ohrozených druhov netopierov, hniezdisko sov (Obuch 1993, pers. comm.)

ZA67 Minčol

Charakteristika: Prírodné lesné i nelesné spoločenstvá s výskytom ohrozených druhov rastlín, významné druhy pavúkov (Topercer, Kliment 1993, pers.comm.)

V lokalite Pažite sa vyskytuje chránený druh národného významu Orchideaceae - vstavač bledý (*Orchis pallens*) a vstavač mužský (*Orchis mascula*) čeľade orchidaceae. Vyznačená časť lokality ostane nezastavaná.

k) 2. Návrh ochrany kultúrnohistorických hodnôt

Vznik a vývoj obce

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1356 s názvom ZTRANY. Názov obce sa menil: v roku 1483 STRÁNYAWA, r. 1520 STRÁNAWY, r. 1773 STRÁNANY, r. 1888 SZTRANYAVI a v roku 1920 už STRÁŇAVY. Obec mala v minulosti erb s námetom "Na pažiti pasúca sa hus". Z toho vychádzal aj návrh na erb „v modrom štíte na vysokej zelenej pažiti pred zlatým kríkom stojaca strieborná hus“.

Od roku 1598, keď obec mala 22 domov, sa neustále rozrastala na súčasných 554 domov a 1882 obyvateľov. Obec má dobre vybavenú občiansku a technickú vybavenosť.

Počas druhej svetovej vojny v apríli 1945 tu boli tuhé boje 1. čs. armádneho zboru v Malofatranskej operácii. V starej horárni nad obcou bolo v roku 1976 otvorené Múzeum Malofatranskej operácie. V roku 2009 otvorili novú stálu Expozíciu histórie Stráňav a Malofatranskej operácie 1. čs. armádneho zboru v apríli 1945. Na vrchu Polom bol postavený v roku 1961 Pamätník 1. čs. armádneho zboru. Pre ťažbu vápenca bol monumentálny pamätník v roku 1986 premiestnený na neďaleký vrch Javorina (1 010 m n. m.).

V obci pred kultúrnym domom v roku 1970 odhalili Pamätník oslobodenia. Jeho autormi sú Ing. arch. I. Meliš a akad. sochár Stanislav Bíroš.

Kultúrne pamiatky a zaujímavé objekty

Na ochranu pamiatkového fondu sa vzťahuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“). Tento zákon upravuje podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok (ďalej len „kultúrne pamiatky“), pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

V k.ú. Stráňavy sa nachádza národná kultúrna pamiatka, evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok: Pamätník 1. armádneho zboru, č. ÚZPF: 1432, parc. č. KN 1067, k.ú. Stráňavy.

Na národné kultúrne pamiatky sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z ustanovení pamiatkového zákona, dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, umožňujúceho využívanie a prezentáciu kultúrnej pamiatky spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Pred začatím obnovy kultúrnej pamiatky (súbor špecializovaných činností, ktorými sa vykonáva údržba, konzervovanie, oprava, adaptácia a rekonštrukcia) je povinnosť postupovať podľa § 32 ods. 2 - 4 pamiatkového zákona.

Pamiatkový zákon sa vzťahuje aj na ochranu archeologických nálezov a archeologických nálezísk. Grafické vyznačenie lokalít s archeologickým potenciálom je súčasťou územného plánu.

Archeologický potenciál obce a jeho ochrana

Z dostupnej odbornej literatúry a na základe historických prameňov a terénnych názvov môžeme vyčleniť nasledujúce archeologické, resp. potenciálne archeologické náleziská:

- a) Stráňavy, poloha „východne od obce no pozemku reg. KN-C parcela číslo 873 - novovek, kaplnka (bod č. 2029),
- b) Stráňavy, poloha „bývalý stred obce, východne od cintorína, pozemok a parcela neidentifikovaná" novovek, zaniknutý vodný mlyn (bod č. 2031),
- c) Stráňavy, poloha „severný cíp obce, pozemok reg. KN-C parcela č. 239/3 19. storočie, zaniknutý vodný mlyn (bod č. 2030),

- d) Stráňavy, poloha „stred obce východne od futbalového ihriska, orientačne pozemok reg. KN-C parcela č. 22/1 a jej blízke okolie" - 19. storočie, zaniknutý vodný mlyn (bod č. 2032).

Niektoré z uvedených archeologických nálezísk a potenciálnych nálezísk sú známe len z historických prameňov a nie sú dodnes presne verifikované v teréne. Vychádzame preto len z opisu polohy, čo v praxi znamená, že uvedenie parciel je v niektorých prípadoch orientačné. Ako plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk treba ponímať aj historickú časť chotára obce Stráňavy, ktorá sa dá rekonštruovať na základe I. (1769), II. (1824), III. vojenského mapovania (1882) a historickej ortofotomapy, ktorá pozostáva z leteckého snímokovania zo 40. a 50. rokov 20. storočia.

V historickom jadre obce je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch jestvujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade rekonštrukcií jestvujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu (znižovanie podláh, budovanie suterénov, nové inžinierske siete, drenáže...) aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Zároveň je v blízkom okolí obce niekoľko archeologických nálezísk - napr. hradisko na vrchu Hoblík. To rovnako upozorňuje, že v chotári Stráňav môžu existovať doposiaľ neznáme archeologické náleziská, najmä sídliskového charakteru.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav (ďalej len „pamiatkový zákon“): „Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odhalenými alebo neodhalenými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach" pričom podľa § 2 ods. 5 je „archeologický nález... hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918... Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasti uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál... a pochádza pred rokom 1946." Súčasný vedecký trend v archeológii pritom však považujú za archeologické nálezisko a archeologický nález už aj nehnuteľné objekty a hnutelné predmety pred rokom 1946.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Stráňavy má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz nevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, výstavba lesných ciest a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzný stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. To isté platí pre realizáciu hospodárskych činností. V opodstatnených prípadoch - predovšetkým na vyznačenom území archeologického potenciálu Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Väčšina uvedených archeologických nálezísk nie je evidovaných ako národné kultúrne pamiatky. Avšak v budúcnosti, pod vplyvom nových poznatkov, môže dôjsť k vyhláseniu niektorého archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku. Národné kultúrne pamiatky podliehajú osobitnej ochrane podľa pamiatkového zákona a preto nie je možné ich územie využívať na akékoľvek stavebné zámery. Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 - 3 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba

metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred roku 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a foto-dokumentáciu nálezu. Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. zlúčených územných a stavebných konaniach podľa stavebného zákona je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona. Toto stanovisko nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

I) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

I) 1. Doprava a dopravné zariadenia

Napojenie obce na nadradenú dopravnú sieť

Obec Stráňavy sa nachádza na hlavnom cestnom Bratislava - Žilina - Košice. Obec leží približne 10 km juhovýchodne od Žiliny.

Katastrálnym územím obce prechádzajú cesty III/2088 a III/2089 :

- cesta tretej triedy III/2088 začína v stykovej križovatke s cestou I/18 a končí napojením na cestu III/2089 Mojšova Lúčka - Stráňavy.
- cesta tretej triedy III/2089 Mojšova Lúčka - Stráňavy, pričom križuje cestu I/18.

Cez katastrálne územie obce Stráňavy priamo železničná trať neprechádza. Na železničnú trať Žilina - Košice je územie napojené v železničnej zastávke Strečno vo vzdialenosti cca 5,5 km umiestnenej v katastri obce Nezbudská Lúčka.

Prehľad dopravnej infraštruktúry v k.ú. obce Stráňavy a blízkom okolí :

Druh infraštruktúry	kvalitatívny stupeň	označenie a lokalizácia
dopravný koridor	európsky multimodálny	Va, VI
	slovenský hlavný	Koridor č. 4 - západný / severo-južný
	slovenský vedľajší	žilinsko/turčiansko-ponitriansky
dopravný uzol	medzištátny	Žilina
	celoslovenský	
	regionálny	
sieť pozemných komunikácií	diaľnice a rýchlostné cesty	
	cesty I. triedy	I/18
	cesty III. triedy	III/2088, III/2089
sieť železničných tratí	VRT a stanica	Juh - sever (vo výhlade), Žilina
	modernizované I. kategórie	180
terminál kombinovanej dopravy	medzinárodný	Žilina - Teplička nad Váhom
	regionálny	
letiská	medzinárodná doprava	Žilina - Dolný Hričov
	lokálne	
vodné cesty a prístavy	medzinárodná	Vodná cesta Váh E 81 v úseku Komárno - Žilina; prístav na VD Žilina- Strážov

Železničná doprava

Cez katastrálne územie obce Stráňavy železničná doprava neprechádza. Najbližšia železničná trať prechádza k.ú. Strečno, kde prechádza dvojkolajná, elektrifikovaná železničná trať č. 180 Košice - Žilina, I. kategórie so železničnou zastávkou Strečno v susednej obci Nezbudská Lúčka.

Organizácia dopravy, dopravný systém

Riešené územie je napojené na nadradený komunikačný systém cestu I/18 (k.ú. Žilina, k.ú. Strečno) prostredníctvom cesty III/2089 a cesty III/2088.

Cesta I/18 je súčasťou medzinárodného ťahu E50 v trase Žilina - Ružomberok - Poprad - Prešov - Michalovce. Cesta I/18 je v súčasnosti v kategórii S 10,5/80.

Cesta III/2089 sa v smere od Žiliny odvíja z cesty I/18 v smere na juh a pokračuje do obce Stráňavy. Úsek cesty medzi križovatkou ciest I/18 a III/2089 a križovatkou III/2089 a III/2088 je s jednosmernou premávkou v smere Žilina - Stráňavy.

Cesta III/2088 sa v časti Strečno - Zlatné odvíja v smere od Martina a pokračuje do obce Stráňavy a končí v križovatke ciest III/2088 a III/2089 pred vstupom do obce Stráňavy. Cesta III/2088 umožňuje obojsmernú premávku a umožňuje dopravné napojenie na cestu I/18 v smere na Žilinu a na Martin.

Cesty III. triedy plnia funkciu zberných komunikácií, funkčnej triedy B3.

Základnú komunikačnú kostru obce dopĺňa sieť miestnych komunikácií - obslužné komunikácie funkčnej triedy C3. Obslužné komunikácie umožňujú priamu obsluhu územia a objektov, pri vylúčení tranzitnej dopravy. Na sieť miestnych komunikácií sa napájajú poľné alebo lesné cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.

Povrchovú úpravu komunikácií tvorí asfalt, dlažba alebo štrk. Šírka komunikácií sa pohybuje v rozmedzí 3,0 - 6,0 m podľa priestorových možností.

Existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované budú zjednosmernené. V prípade, že takéto komunikácie budú naďalej používané ako obojsmerné, bolo by vhodné ich opatřit výhybňami (podľa finančných možností obce a priestorových možností danej lokality).

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete je potrebné:

- rešpektovať nadradenú ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii C7,5/70 v zmysle STN 73 6101;
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110.

Navrhované (nové) miestne automobilové komunikácie riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované komunikácie alebo ako komunikácie slepé s otáčacím kladivom. V prípade stiesnených priestorových pomerov komunikácie riešiť ako jednopruhové, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhové, jednosmerné.

V zmysle dokumentu „Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja“ je potrebné v návrhovom období chrániť územný koridor a realizovať diaľnicu D1 v trase multimodálneho koridoru č. Va., súčasť koridorovej siete TEN-T, v kategórii D 26,5/120, v trase a úsekoch :

- a) Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka - Višňové - Dubná Skala, sieť AGR č. E50, trasa TEM4.

ÚPN O Stráňavy rešpektuje trasu diaľnice D1. Katastrom obce Stráňavy je uvažovaná trasa diaľnice D1, prostredníctvom tunela Višňové. Úsek diaľnice D1 Lietavská Lúčka - Višňové - Dubná Skala začína v križovatke Lietavská Lúčka, kde trasa úseku nadväzuje priamo na predchádzajúci úsek diaľnice D1 Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka. Križovatka pomocou

plánovaného privádzača umožní prepojenie diaľnice D1 s mestom Žilina a cestou I/64. Za križovatkou trasa diaľnice postupuje smerom na východ, pretína katastre obcí Porúbka, Rosina, Višňové a pokračuje tunelom Višňové. Tunel prechádza popod vrch Hoblík a po viac ako siedmych kilometroch vyúsťuje v križovatke Dubná Skala a napojí sa na ďalšie pokračovanie D1.

Stavba diaľničného ťahu D1 vytvára nevyhnutné prepojenie Žiliny a Martina. Vybudovaním 13 kilometrovej diaľnice, ktorej súčasťou je aktuálne najdlhší tunel Višňové, sa motoristi vyhnú komplikovanému úseku pod hradom Strečno a ušetria až 15 minút jazdy.

Základné parametre diaľnice D1 - kategória D 26,5/100.

Hromadná doprava

Hromadná doprava je zastúpená v katastrálnom území obce autobusovou dopravou. Hromadná autobusová doprava obce Stráňavy je riešená ako prímestská hromadná doprava, ktorú zabezpečuje SAD Žilina. Na autobusových zastávkach prímestskej autobusovej dopravy sú umiestnené prístrešky pre cestujúcich. Rozmiestnenie autobusových zastávok z hľadiska dochádzkových vzdialeností je cca 10 minút (izochróna pešej dostupnosti o polomere 500 m).

Prímestskú hromadnú dopravu osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce katastrálnym územím obce prostredníctvom linky : Žilina - Stráňavy - Strečno.

Zastávky sú umiestnené na cestách III. triedy a miestnych komunikáciách (Stráňavy rázcestie, kúpalisko, Danaj, Daňo, MŠ, Pažite, Pod Polom).

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne komunikácie obce Stráňavy.

Katastrálnym územím obce a dotýkovým územím prechádzajú značené cyklotrasy :

- trasa „NA POLOM“ : Žilina, lesopark Chrasť - Rosina - Višňové - kríž pod lipami - asfaltka zo Stráňav - sedlo Javorina - sedlo pod Rakytím - Strečno pod hradom - Varínka most - začiatok asfaltky pri vodnom diele - Mojš lávka - Žilina, Celulózka.
- trasa „POPOD MARTINSKÉ HOLE“ : Žilina, lesopark Chrasť - Višňové, rásc. Pod krížom , nad Stráňavami - rásc. pod Stráňavami - Strečno - Varín - Žilina, Celulózka.
- zelená trasa č. 5430 : Martin (ATC) - Stráňavy - Strečno.
- zelená trasa č. 5442 : Strečno pri moste - Nezbudská Lúčka - Podhradské - chata Pod Suchým;
- červená trasa č. 038 : Strečno pri moste - Nezbudská Lúčka - Varín - Krasňany - ...
- modrá trasa č. 2427 : ... ľavostranné nábrežie VD Žilina - Obecný úrad - Strečno pri moste - Nezbudská Lúčka - Varín - pravostranné nábrežie VD Žilina ...
- červená trasa č. 002 : ľavostranné nábrežie VD Žilina - Strečno pri moste.

V zmysle dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ prechádza susedným katastrálnym územím obce Strečno a jeho dotýkovým územím uvažovaná cyklotrasa Vážska cyklotrasa - úsek Strečno - Lipovec - Vrútky. Účelom tejto cyklotrasy je prepojenie existujúcich úsekov od cesty na Starý hrad v Nezbudskej lúčke po cestný most cez rieku Turiec v centre mesta Vrútky. Navrhovaná trasa musí preklenúť náročný úsek Domašínskeho meandra. Pre stiesnené pomery taktiež niekoľkokrát rieku Váh, resp. Krpeliánsky kanál. Obojsmerná cyklotrasa v štandardnom profile sa navrhuje v šírke minimálne 3,00 m. V krátkych úsekoch pri stiesnených pomeroch šírka obojsmernej cyklotrasy nesmie byť menšia ako 2,00 m.

Na trase sa uvažuje s ľahkými visutými montovanými mostami drevenej alebo ocelevej konštrukcie. Mosty budú určené výhradne pre cyklistickú a pešiu dopravu. Celková dĺžka cyklotrasy je 16,7 km.

K zvýšeniu atraktivity územia obce Stráňavy by prispelo vytvorenie cyklotrasy prepájajúcej ľavý breh VD Žilina s obcou Stráňavy, cez miestnu časť Zlatné (jej západným okrajom), bezpečným križovaním cesty I/18 mimoúrovňovo - popod most. Vytvorila by sa cyklotrasa umožňujúca sprístupnenie atraktivít územia (kúpalisko Stráňavy, pamätník Polom, výhľad z Polomu, sedlo Javorina a z neho napojenie na iné cyklotrasy)

Peší pohyb

Pre peší pohyb je v obci realizovaný po chodníkoch (v centre obce) alebo po telese miestnych komunikácií (nízke dopravné zaťaženie). Chodníky sú väčšinou vedené v súbehu s automobilovými komunikáciami, obyčajne po jednej strane alebo ako samostatné chodníky - komunikácie pre peších funkčnej triedy D3.

Požiadavka obce je riešenie čo najkratšieho pešieho prepojenia cintorína s centrom obce.

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch (garáže, spevnené plochy pod prístreškom alebo bez prístrešku).

Odstavenie vozidiel bytových domov je riešené formou spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru alebo formou radových garáží.

Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia je riešené formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru.

Potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre uvažované objekty bývania a vybavenosti budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne objekty. Nápočty je potrebné realizovať v zmysle „STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií“ pre výhľadový stupeň automobilizácie.

Odstavovanie vozidiel v rozvojových územiach obce pri rodinných domoch bude zabezpečené na vlastných pozemkoch (v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku) v počte min. 2 stojísk na 1 rodinný dom v zmysle STN 736110.

Vodná doprava

V riešenom území obce Stráňavy sa nenachádza vodná cesta. Podľa ÚPN VÚC Žilinského kraja sa uvažuje vo výhľade Vodná cesta Váh E 81 v úseku Komárno - Žilina; prístav na VD Žilina - Strážov.

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území obce Stráňavy sa nachádzajú obslužné dopravné zariadenia, ktoré sú zastúpené vo forme autobusových zastávok, parkovísk pri objektoch občianskeho vybavenia, lanopásového dopravníka.

Lanopásový dopravník zabezpečuje dopravu ťažného vápenca z lomu Polom do vápenky Dolvap, s.r.o. (základný sortiment tvoria vápenné, vápencové a dolomitové produkty určené pre hutnícky a sklársky priemysel, stavebníctvo a ďalšie odvetvia). V súbehu s lanopásom je vedená účelová komunikácia umožňujúca revíziu, údržbu a opravu zariadenia.

Materiál sa nakladá na lanopás v nakladacej stanici spodným odberom z voľnej skládky lanopásu. Trasa lanopásu vedie po upravenom teréne do prevádzky Varín. Údolia a poľné cesty sú preklenuté oceľovým mostom a 2 oceľovými lávkami. Údolie Váhu je premostené oceľovými priehradovými mostmi.

Technické parametre lanopásu: maximálny výkon lanopásového dopravníka 600 t/hod, vodorovná dĺžka LPD 4025 m, dopravná výška (spád) 210 m, menovitá šírka gumového pásu 850 mm, maximálna šírka gumového pásu 959 mm, menovitá rýchlosť pásu 2 m/s.

Letecká doprava

Najbližšie letisko (regionálne verejné pre medzinárodnú dopravu) sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov, ktoré je vzdialené od obce Stráňavy cca 23 km.

Značené pešie turistické trasy

Katastrom obce Stráňavy a jeho blízkym okolím prechádzajú značené turistické trasy :

- žltá trasa č. 8672 : Strečno pod hradom - rozhľadňa Špicák - Havran - sedlo Pod Kojšovou - Kojšovský budzogán - Stráňavy - Stráňavy, horáreň;

- červená trasa č. 0802a, E3 : ... Minčol - sedlo Okopy - Rázsošná - Saračníky - sedlo Javorina - sedlo Rakytie - Strečno pod hradom - Strečno pri moste - Nezbudská Lúčka - Podhradské - Starý hrad - Plešiel - chata Pod Suchým - ...
- zelená trasa č. 5664a : Trnové - Horná zem - Stráňavy, horáraň - sedlo Javorina;
- zelená trasa č. 5664b : sedlo Javorina - Saračníky - Malá kopa - Ústie Kamennej doliny - Vrútky-Piatrová, hotel.
- modrá trasa č. 2747 : sedlo Javorina - sedlo Pod Kojšovou.

Vplyv dopravy na územie obce, hluk a ochranné pásma

Doprava má na obytné územie obce negatívny vplyv. Zdrojom hluku je doprava po ceste III/2089 – dopad na existujúce obytné územie je zanedbateľný, lebo je to koncová cesta obsluhujúca iba obec Stráňavy a dopravné zaťaženie cez deň a v noci je minimálne pričom aj obmedzená rýchlosť 50 km/hod prispieva k zníženiu hlukovej záťaže. Z tohto dôvodu nie je potrebné dokumentovať izofónu prípustného hluku od cesty III. triedy nakoľko nebude dosahovať sledované okrajové hodnoty. Navrhované lokality bývania sa nachádzajú zväčša mimo trasy cesty III. triedy, alebo v jej hornej časti, kde je dopravné zaťaženie najnižšie, preto možno konštatovať že nie sú ohrozené hlukom z dopravy po ceste III/2089.

V prevádzke Polom-Stráňavy je expedícia vápencov a dolomitov riešená nákladnou automobilovou dopravou po účelovej komunikácii pozdĺž lanopásového dopravníka. Počet expedovaných áut je v závislosti od ročného obdobia a štruktúry odbytu a pohybuje sa od 50 až do 200 áut denne. Hluk z prepravy je bez dopadu na obytnú štruktúru, nakoľko sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od obce.

Hlučnosť prevádzky Polom-Stráňavy je primeraná technológii dobývania, ťažby a spracovania surovín. V prevádzke sa pracuje aj v noci, odstrel sa realizujú spravidla len v I. zmene, t.j. v čase od 6,00 do 14 00 hod., niekedy aj po 14,00 hod. Pri priamej realizácii trhacích prác je krátkodobá (cca 3 sek.) po odpale odstrelu zvýšená hlučnosť vplyvom detonácie.

Hluk z cesty I/18 vzhľadom na terénnu konfiguráciu neovplyvní obytné územie obce nakoľko najmenšia vzdušná vzdialenosť od cesty je 960 m. Obec Stráňavy patrí do II. kategórie chránených území, kde na noc je prípustná hodnota hluku z pozemnej dopravy 45 dB a na deň 50 dB.

Navrhované lokality v území obce Stráňavy nie sú ohrozené hlukom, infrazvukom a vibráciami z pozemnej dopravy.

Mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, sú na ochranu ciest a premávky na nich určené ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách - Zákon č. 135/61 Z.z. v znení zákona č. 524/2003 Z.z. V prípade obce Stráňavy sa uplatnia tieto ochranné pásma :

- cesty III. triedy 20 m od osi cesty,
- lanopásový dopravník 7 m na obe strany.

Katastrálne územie obce Stráňavy sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017, z ktorých pre k.ú. obce vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené kritickým pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovného vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach :

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané OP letiska Žilina,
- Stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),

- Stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

Zásady rozvoja dopravy

Pri rozvoji obce Stráňavy z hľadiska komunikačného systému bude nutné dodržiavať nasledovné regulatívy :

- rešpektovať nadradenú ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- v zmysle dokumentu „Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja“ : v návrhovom období chrániť územný koridor a realizovať diaľnicu D1 v trase multimodálneho koridoru č. Va., súčasť koridorovej siete TEN-T, v kategórii D 26,5/120, v trase a úsekoch : Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka - Višňové - Dubná Skala, sieť AGR č. E50, trasa TEM 4;
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50 vo funkčnej triede B3,
- realizovať opravy alebo rekonštrukcie existujúcich komunikácií z hľadiska životnosti vozovky podľa potreby,
- potrebné nápočty a situovanie odstavňových a parkovacích stojísk pre objekty uvažovanej (novej) vybavenosti budú riešiť urbanistické štúdie, resp. projektové dokumentácie pre konkrétne objekty v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie,
- odstavovanie vozidiel v rozvojových územiach obce pri rodinných domoch bude zabezpečené na vlastných pozemkoch (v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku) v počte min. 2 stojísk na 1 rodinný dom v zmysle STN 736110.
- uvažované (nové) miestne automobilové komunikácie riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované komunikácie alebo ako komunikácie slepé s obratiskom. V prípade stiesnených priestorových pomerov komunikácie riešiť ako jednopruhové, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhové, jednosmerné,
- realizovanie cyklotrasy prepájajúcej ľavý breh VD Žilina s obcou Stráňavy cez miestnu časť Zlatné (jej západným okrajom), bezpečným križovaním cesty I/18 mimoúrovňovo - popod most;
- realizovanie chodníkov prepájajúcich občiansku vybavenosť (napr. cintorín) s centrom obce.

I) 2. Vodné hospodárstvo

Širšie vzťahy

Obec Stráňavy má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť v správe SEVAK, a.s. Žilina a vodovodnú sieť napojenú na VDJ Dolvap). Ako hlavný zdroj vody vystupuje miestny vodárenský zdroj Stráňavy - prameň „Pod Krivu“ a vodárenský zdroj Stráňavy - „Rybníky“ skupinového vodovodu Žilina. Akumuláciu zabezpečujú vodojemy 1x100 m³ pre dve tlakové pásma a 1x50 m³ pre dve tlakové pásma (VDJ Dolvap - nie je v správe SEVAK a.s.). Do spotrebiska je pitná voda privádzaná prívodným potrubím DN 150.

Katastrálnym územím obce prechádza aj prívodné potrubie pre obec Strečno profilu DN 300.

V obci je vybudovaná splašková kanalizácia napojená na ČOV Stráňavy v správe obce.

Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

Obec Stráňavy má vybudovaný celoobecný vodovod v správe SEVAK, a.s. Žilina. Zdroje vody pre vodovodný systém tvoria: miestny vodárenský zdroj - Stráňavy - prameň „Pod Krivu“ ($Q_{\min}=2,2$ l/s) a Skupinový vodovod Žilina, z vodárenského zdroja Stráňavy - „Rybníky“. Na potrebnú akumuláciu pre obec sú využívané vodojemy VDJ Stráňavy 1×100 m³ s minimálnou hladinou 469,77 m n.m., maximálnou hladinou 473,37 m n.m., pre I. a II. tlakové pásmo a VDJ Dolvap 1×50 m³ pre časť obce - III a IV. tlakové pásmo a potreby Dolvap Varín s minimálnou hladinou 559,22 m n.m., maximálnou hladinou 559,22 m n.m. Do vodojemu Dolvap sa voda čerpá čerpacou stanicou vody napojenou na prírodné potrubie z VZ Stráňavy - „Rybníky“ do VDJ Stráňavy.

Hlavné zásobné potrubie pre obec je DN 150, rozvodnú vodovodnú sieť tvoria potrubia DN 80 - DN 125.

Katastrálnym územím obce prechádza aj prírodné potrubie pre obec Strečno profilu DN 300, ktoré je v návrhu rešpektované.

Návrh

Výpočet potreby pitnej vody (podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006):

Potreba pitnej vody

Návrh predpokladá, že na verejný vodovod bude v roku 2040 napojených 1950 obyvateľov, zariadenia občianskej vybavenosti, rekreácie a športu. Tlakové pásma boli stanovené pre vodojem VDJ Stráňavy (2. tlakové pásma – I. a II.) a VDJ Dolvap (2. tlakové pásma – III. a IV.)

V I. a II. tlakovom pásme sa nachádza 1500 obyvateľov, zariadenia občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, v III. a IV. tlakovom pásme 450 obyvateľov a zariadenia prevádzky Dolvap.

Výpočet potreby pitnej vody

Pre obyvateľstvo (návrh pre 100 % zásobovaného obyvateľstva):

- pre bytový fond ($k_d = 1,6$; $k_h = 1,8$) - veľkosť územia od 1000 do 5000 obyvateľov - špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov. Podľa úpravy navrhujeme $150 \text{ l.obyv}^{-1}.\text{d}^{-1}$
- pre základnú občiansku a technickú vybavenosť - pre obec predstavuje $25 \text{ l.osoba}^{-1}.\text{deň}^{-1}$.

Výpočet potreby pitnej vody pre I. a II. tlakové pásmo v správe SEVAK a.s. Žilina

Popis	Tlak. pásmo	MJ	Počet MJ	Špec. potreba	Qd m ³ /d	Kd	Qd max m ³ /d	Qh max l/s	kh	Qh max l/s	Počet dní/rok	Qr m ³ /rok
Navrhovaný stav pre rok 2040	I.	obyv.	300	150	45	1,6	72	0,83	1,8	1,50	365	16425
	II.	obyv.	1200	150	180	1,6	288	3,33	1,8	6,00	365	65700
Občianska a technická vybavenosť	I.	obyv.	390	25	9,75	1,6	15,6	0,18	1,8	0,33	365	3559
	II.	obyv.	1560	25	39	1,6	62,4	0,72	1,8	1,30	365	14235
Pre zariadenia cestovného ruchu a športu	I.	lôžka	44	150	6,6	1,6	10,56	0,12	1,8	0,22	365	2409
	II.	lôžka	176	150	26,4	1,6	42,24	0,49	1,8	0,88	365	9636
Potreba vody pre I. Tlakové pásmo celkom					61,35		98,16	1,14		2,05		22393
Potreba vody pre II. tlakové pásmo celkom					245,40		392,64	4,54		8,18		89571
Potreba vody pre I. a II. tlakové pásmo celkom					306,75		490,80	5,68		10,23		111964

Posúdenie vodojemu pre I. a II. tlakové pásmo

Využitelný objem vodojemu:

$$Q_m = 490\,800 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1}$$

Potrebná minimálna akumulácia vody je 60 % z maximálnej dennej potreby t.j. min. 294,5 m³. Vodojem Stráňavy 1x100 m³ je pre navrhovanú potrebu vody nepostačujúci. Je potrebné vodojem 1x100 m³ rozšíriť o ďalšiu komoru s objemom 1x200 m³.

Výpočet potreby pitnej vody pre III. a IV. tlakové pásmo v správe Dolvap

Popis	MJ	Počet MJ	Spec. potreba	Qd m ³ /d	Kd	Qd max m ³ /deň	Qh max l/s	kh	Qh max l/s	Počet dní/rok	Qr m ³ /rok
Navrhovaný stav pre rok 2040	obyv.	450	150	67,50	1,6	108,00	1,25	1,8	2,25	365	24 637,50

Posúdenie vodojemu pre III. a IV. tlakové pásmo

Využitelný objem vodojemu:

$$Q_m = 108\,000 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1}$$

Potrebná minimálna akumulácia vody je 60 % z maximálnej dennej potreby t.j. min. 64,8 m³. Vodojem Dolvap 1x50 m³ je pre navrhovanú potrebu vody nepostačujúci. Je potrebné vodojem 1x50 m³ rozšíriť o ďalšiu komoru s objemom 1x30 m³.

Celková potreba pitnej vody pre obec (návrhový stav r. 2040):

$$\text{Priemer. denná spotreba: } Q_p = Q_p^{\text{obyv}} + Q_p^{\text{CR}} = 374\,250 \text{ l} \cdot \text{deň}^{-1} = 4,33 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$\text{Max. denná potreba: } Q_m = Q_m^{\text{obyv}} + Q_m^{\text{CR}} = 598\,800 \text{ l} \cdot \text{deň}^{-1} = 6,93 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Rozvodná vodovodná sieť

ÚPN obce navrhuje rozšírenie rozvodnej vodovodnej siete profilu DN 80 - DN 125 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj.

Návrh riešenia

ÚPN-O Stráňavy z hľadiska zásobovania pitnou vodou navrhuje:

- zásobovanie pitnou vodou realizovať prostredníctvom SKV Žilina v správe Sevak, a.s. Žilina vo dvoch tlakových pásmach a pre akumuláciu pitnej vody využívať VDJ Stráňavy 1x100 m³ + 1x200 m³
- zásobovanie hornej časti obce realizovať vo dvoch tlakových pásmach prostredníctvom vodovodnej siete napojenej na VDJ Dolvap 1x50 m³ + 1x30 m³
- rozšíriť rozvodnú vodovodnú sieť profilov DN 80 - DN 125 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj,
- novo navrhované vodovodné vedenia situovať do verejných pozemkov s možnosťou ich zokruhovania, dodržať STN 736 005,
- lokality ICHR zásobovať z lokálnych zdrojov,
- rešpektovať trasy existujúcich a navrhovaných vedení ako aj polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranného pásma.
- Rozširovanie inžinierskych sietí v jednotlivých lokalitách je potrebné vopred prejednať so spoločnosťou SEVAK, a.s. Žilina (vzhľadom na tlakové pomery, prevádzkovanie, prípadné dotlačacie stanice a pod.). Rozširovanie verejného vodovodu prioritne riešiť zokruhovaním, a na potrubíach verejného vodovodu navrhovať podzemné prevádzkové hydranty.

Potreba požiarnej vody

Na jednotlivých trasách vodovodu sú umiestnené nadzemné resp. podzemné požiarne hydranty, rozmiestnenie podľa príslušnej STN. Umiestnené sú tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody. Výhľadovo je potrebné brať na to ohľad,

poprípade zabezpečenie požiarnej vody riešiť z potrubia, ktoré zabezpečí dostatočné množstvo požiarnej vody. Ak to nebude možné, zabezpečiť dostatočné množstvo vody na hasenie požiaru individuálne. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z.

Vnútornú potrebu požiarnej vody majú vybrané objekty zabezpečenú podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov resp. vnútorných požiarnych hydrantov.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Splašková kanalizácia

V obci sa nachádza verejná kanalizačná sieť, ktorá je napojená na ČOV Stráňavy nachádzajúca sa v blízkosti obce. Stoková sieť je delená, v časti obce je využívaná ako jednotná. Hlavný kanalizačný zberač DN 300, DN 400 je vedený v hlavnej ceste. Do neho sú napojené jednotlivé vetvy kanalizácie. V lokalite pri ihrisku je vybudovaná čerpacia stanica odpadových vôd s následným výtlakom do gravitačnej časti kanalizácie.

Dažďová kanalizácia

Dažďová kanalizácia je vybudovaná iba lokálne. Odvádza dažďové vody do miestnych tokov - Stráňavského potoka a potoka Zlatné.

Ostatné lokality majú odvádzanie dažďových vôd vyriešené vsakovaním do podlažia, ktoré má v uvedenom území pomerne priaznivé podmienky (štrkové podlažie).

Návrh riešenia

ÚPN obce Stráňavy rešpektuje súčasný stav odkanalizovania obce verejnou kanalizáciou so zaústením do ČOV Stráňavy. Navrhuje rozšírenie kanalizačnej siete profilu DN 300 do rozvojových lokalít.

V oblastiach ICHR budú splaškové vody zachytávané v nepriepustných žumpách s následnou likvidáciou v zmysle platnej legislatívy.

Odvádzanie dažďových vôd bude z väčšej časti riešené vsakovaním, resp. odvádzaním rigolmi do vodných tokov. Z parkovacích plôch bude voda pred vtokom do kanalizácie predčistená v odľučovači ropných látok.

ÚPN obce Stráňavy z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd navrhuje:

- rešpektovať súčasný systém odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou so zaústením do ČOV v Stráňavách,
- rozšíriť existujúcu kanalizačnú sieť profilu DN 300 vo väzbe na plánovaný územný rozvoj,
- v lokalitách ICHR splaškové vody zachytávať v nepriepustných žumpách,
- odvádzanie vôd z povrchového odtoku riešiť vsakovaním, resp. odvádzaním rigolmi do drobných tokov,
- rešpektovať trasy existujúcich a navrhovaných vedení ako aj polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranného pásma,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z.

Ochrana územia pred povodňami

Katastrálnym územím obce Stráňavy pretekajú drobné vodné toky v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. - Stráňavský a Zlatný potok, spolu s ich prítokmi a bezmenný prítok Váhu. Odtokové pomery sú dobré a na tokoch nedochádza ani v prípade dlhotrvajúcich zrážok k vybreženiu a zatápaniu dvorov a záhrad rodinných domov. Napriek tomu ako prevencia pred povodňami bude potrebné rešpektovať ustanovenia zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Pri rozvoji obce je potrebné:

- rešpektovať zákon o vodách č.364/2004 Z.z., zákon č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 "Úpravy riek a potokov" a pod.,

- križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 "Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi",
- v zmysle §49 zákona č.364/2004 Z.z. a vykonávacej normy STN 75 2102 zachovať ochranné pásmo Zlatného potoka v šírke min. 5 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne a ochranné pásmo Stráňavského potoka a ostatných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- v ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
- osadenie stavieb, oplotenie samotného pozemku resp. akékoľvek stavebné objekty v dotyku s vodným tokom je potrebné umiestňovať za hranicou ochranného pásma,
- zachovať prístup mechanizácie správcu toku k pobrežným pozemkom pre potreby realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, retenčné nádrže, infiltrácia dažďových vôd a pod.),
- v prípade situovania stavebných objektov v blízkosti vodných tokov umiestňovať stavby v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Q_{100} (súvislá zástavba, významné líniové stavby a pod.) resp. Q_{50} (chatová zástavba, rekreácia a pod.),
- protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov,
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody
- potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov musí investor zabezpečiť na vlastné náklady,
- rozširovanie verejného vodovodu prioritne riešiť zokruhovaním a na potrubiach verejného vodovodu navrhovať podzemné prevádzkové hydranty.

I) 3. Zásobovanie elektrickou energiou

Širšie vzťahy

Katastrom obce Stráňavy prechádzajú nadzemné elektrické ZVN, VVN a VN vedenia:

- ZVN 2x400 kV - V405/406 Varín - Sučany/Liptovská Mara,
- VVN 110 kV vedenia - 7717/7817 Varín - Sučany,
- VN 22 kV vedenia č. 206 TP Žilina - smer Martin.

Riešené územie

Zásobovanie riešeného územia obce elektrickou energiou je zabezpečované po VN vedení č. 206, z ktorého sú pripojené transformačné stanice v prevedení ako stožiarové, stĺpové a kioskové.

Trafostanice pre bytovo komunálny odber sú prevažne s výkonom od 160 do 250 kVA. Vo výrobných prevádzkach a v lome sú trafostanice s inštalovaným výkonom až do 630 kVA. Výkon nových trafostaníc bude spresnený v čase realizácie projektovej dokumentácie návrhov.

Sekundárna sieť obce a vonkajšie osvetlenie je prevedená vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch.

Zoznam trafostaníc v k.ú. Stráňavy

Označenie trafostanice	TS stav Názov, poloha	TS návrh Názov, poloha
T1	Kúpalisko	-

T2	Sídlisko	-
T3	Cintorín	-
T4	U Pučka	-
T5	Horevodie	-
T6	Bytové domy	-
T7	Pod Polomom	-
T8	Polom	-
T9	-	Nižovsie 630 kVA
T10	-	Pažite 250 kVA

Nápočet elektrického príkonu pre navrhované lokality

Pri nápočte elektrického príkonu sa bralo do úvahy, že sa nenavhuje využitie elektrickej energie na vykurovanie.

Inštalovaný elektrický príkon na 1 dom: spotrebiče 11 kW koeficient súčinnosti 0,3
 Inštalovaný elektrický príkon na 1 byt: spotrebiče 9 kW koeficient súčinnosti 0,3
 Vyššia občianska vybavenosť odhad

Plochy pre rozvoj bývania a občianskej vybavenosti

Lokalita	Funkcia	Počet RD Počet bytov	Elektrický príkon kW
Huboč	Rodinné domy	10 - 14	46,2
Na Nižovsie	Rodinné domy	13 - 18	59,4
Kružok	Rodinné domy	8 - 12	39,6
Záhumnie, Nová kolónia	Rodinné domy	10 - 13	42,9
Pri zvonici	Rodinné domy	10 - 13	42,9
Na Rubanovskom	Rodinné domy	12 - 15	49,5
Pažite	Rodinné domy	13 - 17	56,1
Pri kríži	Rodinné domy	1 - 2	6,6
Pri škole	Bytové domy	17	45,9
Vyšelúčie	Bytové domy	8 - 10	27,0
Nižovsie	Vyššia občianska vybavenosť	Aquapark, penzióny, hotel	400,0
Spolu			816,1

Celkový elektrický príkon pre navrhované lokality predstavuje 816,1 kW.

VN sieť

Pri navrhovaní zástavby je nutné vzdušné VN elektrické vedenia rešpektovať dodržaním ochranného pásma 10 m od krajných vodičov.

Prípojka k trafostanici T10 v zastavanej časti obce je riešená ako zemná káblová.

Transformačné stanice

Zásobovanie obce Stráňavy je v súčasnosti zabezpečené stožiarovými, stĺpovými a kioskovými transformačnými stanicami v počte 8 kusov. Transformačné stanice sú na VN sieť pripojené vzdušnými vedeniami okrem T10, ktorá je pripojená VN zemným káblom.

Výkony trafostaníc Stredoslovenská distribučná, a.s. neposkytla, pretože tieto údaje považuje za svoje interné tajomstvo, ktoré nezverejňuje.

Navrhovaná nová zástavba si vyžaduje výstavbu nových kioskových trafostaníc a rekonštrukciu existujúcich trafostaníc na vyšší výkon. V územnom pláne je riešené umiestnenie nových trafostaníc v lokalitách Nižovsie T9 a Pažite T10 tak, aby NN rozvody boli v dĺžke do 350 m. Rekonštrukcia existujúcich trafostaníc na vyšší výkon a výstavba nových trafostaníc sa bude realizovať postupne a je plne v kompetencii Stredoslovenskej distribučnej, a.s. Žilina.

Sekundárna sieť

Sekundárna sieť obce je prevedená prevažne vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch. V časti so sústredenou občianskou vybavenosťou je NN sieť riešená káblami zemou. Pre budúcu novú výstavbu v intraviláne NN sieť riešiť káblami v zemi s prepojením na príslušné susedné NN rozvody z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie.

Rozvod verejného osvetlenia je vzdušným vedením na betónových stĺpoch spoločne s rozvodom nízkeho napätia. Verejné osvetlenie bude riešené LED svietidlami.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo je územie bezprostredne príslušné ku elektrickému zariadeniu a vedeniu, jeho vzdialenosť je od krajných vodičov na každú stranu - Z.z. č. 251/2012 :

- ZVN 400 kV vedenie 25 m,
- VVN 110 kV vedenie 15 m,
- VN 22 kV vedenie vzdušné 10 m,
- 22 kV kábel 1 m,
- 22 kV vedenie v lesných priesekoch 7 m,
- vonkajšie trafostanice 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie stožiaru,
- kioskové trafostanice nevyžadujú ochranné pásmo.

Z hľadiska prenosovej plynulosti zásobovania elektrickou energiou je potrebné:

- rešpektovať existujúcu trasu 400 kV nadzemného elektrického vedenia V495 Bošáca – Varín, vrátane ochranného pásma 25 m od krajného vodiča,
- rešpektovať existujúcu trasu 110 kV nadzemného elektrického vedenia 7717/7718 Varín - Sučany, vrátane ochranného pásma 20 m od krajného vodiča,
- rešpektovať existujúce trasy 22 kV vzdušných vedení, vrátane ochranných pásiem 10 m od krajného vodiča,
- rešpektovať ochranné pásma existujúcich a navrhovaných elektrických vedení a zariadení v zmysle Zákona č. 251/2012 Z.z.,
- v súvislosti s rozvojovými plochami riešiť potrebu budovania nových trafostaníc a tieto navrhovať v centrách odberu tak, aby dĺžky NN vývodov nepresahovali 350 m,
- trafostanice riešiť ako kioskové s výkonom do 630 kVA, v prípade požiadavky na výkon do 250 kVA kompaktné,
- prípojky na trafostanice riešiť ako zemné káblové,
- riešiť postupnú náhradu existujúcej vzdušnej NN siete káblami uloženými v zemi,
- riešiť rozšírenie elektrických vedení na novo navrhovaných rozvojových plochách prostredníctvom NN káblov uložených v zemi so zokruhovaním.

I) 4. Zásobovanie plynom

Širšie vzťahy

V katastrálnom území obce sa nachádza VTL plynovod a distribučná sieť prevádzkovaná SPP- distribúcia, a.s. Bratislava :

- VTL plynovod Severné Slovensko DN 500 PN63 s maximálnym prevádzkovým tlakom 6,3 MPa,
- NTL distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom do 2,1 kPa.

Obec Stráňavy je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu Severné Slovensko DN500 PN63. Prívod do regulačnej stanice (RS) Stráňavy je zabezpečený pripojovacím plynovodom Stráňavy DN100 PN63 (OP do 6,3 MPa) Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je RS Stráňavy 6,3 MPa/2,1 kPa, výkon 1 200 m³/h, ktorá leží v k.ú. Trnové.

Riešené územie

Regulačná stanica Stráňavy

Názov RS	Vstupný tlak (Mpa)	Výstupný tlak (kPa)	Výkon (m ³ /h)
RS Stráňavy	6,3	2,1	1 200

Miestna distribučná sieť v obci Stráňavy je budovaná NTL rozvodom z materiálu ocel', PE s maximálnym prevádzkovým tlakom do 2,1 kPa.

V súčasnosti je v obci pripojených na zemný plyn z celkovo asi 90,5 % domácností, objekty občianskej vybavenosti a miestne prevádzky sú asi 95% pripojené na zemný plyn.

Jednotlivé nehnuteľnosti sú na distribučný plynovod napojené pomocou pripojovacieho plynovodu (plynovodnej prípojky). Tento je spravidla ukončený skrinkou merania a regulácie, kde je umiestnený hlavný uzáver plynu (HUP), regulátor a plynomer. Skrinka je osadená na hranici parcely odberateľa tak, aby bol k nej prístup z verejnej parcely pre účely údržby, resp. odčítania plynomerov.

Distribučné plynovody v území sú v správe a vlastníctve SPP-distribúcia, a.s. Bratislava. Výkresová dokumentácia je spracovaná na základe podkladov od správcu siete - SPP-D.

SPP-D, a.s. nemá v súčasnosti na riešenom území vlastné rozvojové zámery. Územný plán navrhuje rozšírenie rozvodov plynu do rozvojových lokalít.

V súčasnej dobe je v obci plynofikovaných asi 430 RD a 63 bytov v bytových domoch.

Bilancia potreby plynu - stav

Lokalita	Počet RD zásobovaných plynom	Počet bytov zásobovaných plynom	Rok 2020	
			m ³ /h	m ³ /rok
Rodinné domy stav	430	-	688,0	1 042 750
Byty v bytových domoch	-	63	63,0	67 914
Občianska vybavenosť - odhad			75,0	111 166
Spolu			826,0	1 221 830

Návrh riešenia

Rozvojové lokality ležia v blízkosti miestnych NTL plynovodov.

Územný plán uvádza bilanciю potreby plynu v jednotlivých rozvojových lokalitách. Plynifikácia navrhovaných lokalít IBV bude závislá aj od záujmu stavebníkov.

V návrhovom období do roku 2040 sa predpokladá, že asi 80 % navrhovaných rodinných domov a 100 % bytov v navrhovaných v bytových domoch bude zásobovaných zemným plynom.

Bilancia potreby plynu podľa jednotlivých navrhovaných lokalít

Základné údaje pre výpočet potreby plynu:

- hodinová potreba plynu pre 1 RD je max. 1,6 m³
- ročná spotreba plynu pre 1 RD je 2 425 m³
- predpokladáme, že asi 80 % navrhovaných RD bude zásobovaných zemným plynom
- hodinová potreba plynu pre 1 byt je max. 1,0 m³
- ročná spotreba plynu pre 1 byt je 1 078 m³
- predpokladáme, že 100 % navrhovaných bytov v HBV bude zásobovaných zemným plynom
- počty rodinných domov a bytov sú orientačné
- hodinová a ročná potreba plynu pre OV je odhad podľa projektov podobných stavieb

Bilancia potreby plynu podľa jednotlivých rozvojových lokalít

Lokalita	Počet navrhovaných RD, bytov	Počet RD, bytov zásobovaných plynom	Rok 2040	
			m ³ /h	m ³ /rok
Huboč	10 - 12 RD	12	19,2	29 100
Na Nižovsie	13 - 18 RD	16	25,6	38 800
Krúžok	8 - 12 RD	12	19,2	29 100
Záhumnie, Nová kolónia	10 - 13 RD	12	19,2	29 100
Pri zvonici	10 - 13 RD	10	16,0	24 250
Na Rubanovskom	12 - 15 RD	12	19,2	29 100
Pažite	13 - 17 RD	10	16,0	24 250
Pri kríži	1 - 2 RD	2	3,2	4 850
Pri škole	17 BJ	17	17,0	18 326
Vyšelúčie	8 -10 BJ	10	10,0	10 780
Nižovsie	Aquapark,		32,0	40 000
Vyššia občianska vybavenosť	penzióny, hotel		25,0	30 000
			25,0	30 000
Spolu			246,6	337 656

Pre navrhovanú zástavbu IBV je potrebný príkon plynu asi 137,6 m³/h. Ročná potreba zemného plynu pre navrhované lokality IBV predstavuje asi 209 tisíc m³ plynu.

Pre navrhovanú zástavbu HBV je potrebný príkon plynu asi 27,0 m³/h. Ročná potreba zemného plynu pre navrhované lokality HBV predstavuje asi 29 tisíc m³ plynu.

Pre navrhovanú vyššiu občiansku vybavenosť je potrebný príkon plynu asi 82 m³/h. Ročná potreba zemného plynu pre navrhovanú vyššiu občiansku vybavenosť predstavuje asi 100 tisíc m³ plynu.

Pre navrhovanú zástavbu je potrebný celkový príkon plynu asi 246,6 m³/h. Ročná potreba zemného plynu pre navrhované lokality predstavuje celkom asi 338 tisíc m³ plynu.

Podľa vyjadrenia SPP-distribúcia, a.s. prepravná kapacita existujúcich NTL plynárenských zariadení pre požadované zvýšenie spotreby zemného plynu (318,8 m³/h, 437 894 m³/rok) pre zásobovanie nových rozvojových lokalít nie je postačujúca.

V prípade, že obec Stráňavy nebude riešiť zásobovanie zemným plynom naraz, ale postupne po jednotlivých lokalitách, SPP-distribúcia, a.s. vie zabezpečiť zásobovanie zemným plynom len do kapacity existujúcej RS Stráňavy a prepravnej kapacity NTL distribučnej siete pri splnení technických a obchodných podmienok SPP-distribúcia, a.s.

V prípade, že obec Stráňavy bude chcieť zásobovanie zemným plynom riešiť koncepčne vo všetkých rozvojových lokalitách naraz je potrebná rekonštrukcia RS Stráňavy a zároveň rekonštrukcia NTL distribučnej siete s prechodom na STL2 tlakovú hladinu.

Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásmo je územie bezprostredne priľahlé ku plynárenskému zariadeniu a plynovodu, jeho vzdialenosť je od osi plynovodu na každú stranu, alebo od oplotenia regulačnej stanice.

V zmysle zákona č. 251/2012 pre rozvody plynu sú stanovené pásma ochrán :

- VTL plynovod a prípojky do DN 200 4 m,
- VTL plynovod a prípojky do DN 500 8 m,
- NTL plynovod v zastavanom území 1 m,
- Technologické objekty 8 m.

Bezpečnostné pásma slúžia na zamedzenie, respektíve zmiernenie účinkov prípadných porúch, havárií plynárenských zariadení. Pásmo ochrany je od osi plynovodu na každú stranu:

- VTL plynovod a prípojky s tlakom nad 4 MPa a profilu potrubia do 500 mm 150 m,
- VTL plynovod a prípojky s tlakom nad 4 MPa a profilu potrubia do 150 mm 50 m,
- Technologické objekty 50 m,

Prípadnú plynofikáciu jednotlivých lokalít bude potrebné riešiť v projektoch koncepcie (ako jednu stavbu nie po častiach a úsekoch) v súlade s podmienkami, vyplývajúcimi zo všeobecne záväzných právnych predpisov a na základe podmienok a vyjadrení SPP-D, ako prevádzkovateľa siete.

Z hľadiska plynulosti zásobovania plynom je potrebné mať na zreteli nasledujúce odporúčania:

- uvažovať s plynom ako s hlavným vykurovacím médiom v obci,
- rešpektovať trasu existujúceho VTL plynovodu s max. prevádzkovým tlakom do 6,3 MPa vrátane ochranného a bezpečnostného pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.,
- rešpektovať trasy existujúcich NTL rozvodov plynu a plynárenských zariadení vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.,
- navrhované distribučné plynárenské zariadenia situovať na verejne prístupných pozemkoch prednostne pozdĺž jestvujúcich a navrhovaných dopravných komunikácií a koridorov,
- akceptovať potrebu prehodnotenia prenosových možností existujúcich plynárenských zariadení správcom zariadenia z dôvodu budúceho nárastu odberu zemného plynu.

I) 5. Zásobovanie teplom

Obec Stráňavy má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používa prevažne zemný plyn, menej pevné palivá (uhlie, drevo) a elektrická energia. Plynofikovaných je 90 % bytov a 95 % objektov občianskej vybavenosti. Existujúce zdroje tepla v objektoch vybavenosti a výrobných prevádzkach sú použiteľné len pre vlastnú potrebu objektov. Medzi väčšie zdroje tepla patria kotle v základnej škole a v obecnom úrade.

Riešené územie spadá do oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou - 18% v zmysle STN 060210. Zásobovanie obce teplom bude aj naďalej decentralizované z objektových alebo združených zdrojov tepla so spaľovaním zemného plynu a pevných palív. V návrhovom období treba vzhľadom na zníženie vypúšťaných škodlivín do ovzdušia preferovať vykurovanie zemným plynom, drevom a využívať aj iné ekologické zdroje energie - využívanie slnečnej energie a netradičných druhov energií,

I) 6. Pošta a telekomunikácie

Pošta

Pošta organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina. Slovenská pošta, š.p. neuvažuje o realizácii nových poštových objektov v riešenom území.

Poštové služby - podávanie a donáška zásielok sú zabezpečované poštovou prevádzkou Stráňavy.

Telekomunikácie

Podľa súčasnej štruktúry ST, a.s. územie obce Stráňavy patrí do Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry Žilina (RCSI ZA). Podľa nového usporiadania územie obce sa nachádza v primárnej oblasti (SO) Žilina, kde v celom telekomunikačnom obvode platí miestna telefónna prevádzka.

Obec Stráňavy je telekomunikačne napojená z digitálnej ústredne RSU Strečno prípojným káblovým vedením, uloženým po pravej strane prístupovej cesty do obce, s ukončením v sieťovom rozvádzači v priestoroch pošty. Miestna telekomunikačná sieť je riešená káblovou sieťou uloženou v zemi.

Ostatné slaboprúdové zariadenia

TV signál

Pokrytie územia základnými TV programami STV a komerčnou televíziou je zabezpečené televíznym vykryvačom TVV Straník. Rozšírené TV programy sú zabezpečované príjmom satelitného signálu.

Mobilná sieť

Služby mobilnej telefónnej siete sú zabezpečované operátorom ORANGE, Slovak Telekom, s dvomi vysielačmi zariadeniami (stožiare). Príjem televízneho signálu je z vykryvača TVV, situovaného v lokalite Stráňav.

Miestny rozhlas

Sieť miestneho rozhlasu (MR) je riešená vzdušným rozvodom a káblom zemou v súbehu s miestnymi komunikáciami. Signál MR je zabezpečený z rozhlasovej ústredne situovanej v objekte obecného úradu.

Internet

V riešenom území je umožnený prístup k využívaniu internetu, príjem signálu je zabezpečený pevnou telekomunikačnou sieťou Slovak Telekom a ostatnými poskytovateľmi mobilnej telefónnej siete.

Z hľadiska rozvoja telekomunikačných služieb je potrebné:

- rešpektovať ochranné pásmo telekomunikačných káblov 1,5 m od krajného kábla na každú stranu,
- rozšírenie miestnej telekomunikačnej siete, siete miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia riešiť formou zemných úložných káblov,

I) 7. Civilná ochrana

Riešenie záujmov civilnej ochrany obsahuje:

1. zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
  2. zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
  3. zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
  4. zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).
1. V riešenom k. ú. Stráňavy sa nenachádza stacionárny podnik či zariadenie používajúce vo výrobnom procese nebezpečné látky, ktorých únik by mohol ohroziť zdravie obyvateľov obce.
  2. Podľa § 4 ods. (3) zariadenia civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku v čase vojny a vojnového stavu ako jednoduché úkryty budované svojpomocou je potrebné budovať:
    - a) v budovách zabezpečujúcich úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
    - b) v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typov škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich úkrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
    - c) v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
    - d) v bytových budovách pre navrhovaný počet osôb.Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocou musia dosahovať minimálny predpísaný ochranný súčiniteľ stavby - koeficient $K_o = 50$.

3. V súvislosti s rastom počtu obyvateľov zabezpečí obec Stráňavy pre obyvateľov obce doplnenie materiálu CO do skladov CO.
4. V obci Stráňavy je na budove obecného úradu inštalovaná siréna. Z dôvodu zabezpečenia počuteľnosti vyznenia potenciálne ohrozených obyvateľov obce vznikom mimoriadnych udalostí je potrebné rozšíriť obecný rozhlas do navrhovaných rozvojových plôch bývania. V ďalších stupňoch dokumentácie rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska ďalších požiadaviek civilnej ochrany dodržiavať nasledovné regulatívy:

- neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- neumiestňovať novú výstavbu do zosuvného územia,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo územia určeného na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva obce podľa § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v prípade bytovej výstavby bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. h) - (ohrozovateľ) resp. § 16, ods. 2 písm. h) - (iné PaF osoby) Zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

m) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ochrana ovzdušia

Kvalita ovzdušia v riešenom území je dobrá. Je ovplyvňovaná strednými a malými zdrojmi znečisťovania ovzdušia nachádzajúcimi sa priamo v riešenom území alebo v jeho okolí najmä počas vykurovacieho obdobia. Na stave kvality ovzdušia sa podieľa aj automobilová doprava a vplyv imisií zo vzdialených zdrojov.

Okresný úrad životného prostredia v Žiline eviduje v riešenom území stredné a malé zdroje znečisťovania ovzdušia. Jedná o znečistenie tuhými prachovými časticami z lomov Polom a Kosová.

Ochrana povrchových a podzemných vôd

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na :

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo na zlepšenie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,

- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia, pri ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Systém územnej ochrany vôd pozostáva z troch druhov ochrany:

- Všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov platí podľa zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) z 13.5.2004 v plnom rozsahu pre celé územie SR bez výnimky.
- Regionálna - širšia ochrana vôd sa uskutočňuje formou chránených vodohospodárskych oblastí - CHVO (používa sa aj termín chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd), ako aj formou významných vodohospodárskych oblastí. Znamená to, že v určitých vodohospodársky významných územiach môžu vodohospodárske orgány upraviť alebo zakázať činnosti, ktoré by mohli ohroziť vodohospodárske záujmy. Táto ochrana vyplýva okrem iného zo zákona vodách a realizuje sa nariadením vlády č. 13/1987Zb. o určení chránených vodohospodárskych oblastí (CHVO).
- Sprísnená špeciálna ochrana vyplýva zo spomínaného zákona o vodách a realizuje sa jednak formou pásiem hygienickej ochrany, ako aj stanovením vodárenských tokov a ich povodí v zmysle Vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Chránené vodohospodárske oblasti (§ 31 zákona č. 364/2004 Z.z. vodný zákon)

V zmysle vodného zákona územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, vláda môže vyhlásiť za chránenú vodohospodársku oblasť (ďalej CHVO). V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásobovania. Činnosti, ktorých vykonávanie je v CHVO zakázané stanovuje zákon o vodách.

CHVO, v zmysle Nariadenia vlády SR č. 13/1987 Zb. v znení Zákona č. 364/2004 Z.z., do riešeného územia nezasahuje.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov (§ 32 zákona č. 364/2004 Z.z.)

Na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej správy určí ochranné pásma (OP) na základe posudku orgánu na ochranu zdravia (Zákon NR SR č. 272/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov). OP sa člení na OP I. stupňa a OP II. stupňa a orgán štátnej vodnej správy na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže určiť aj OP III. stupňa. Určené OP sú súčasne PHO podľa osobitného predpisu.

V k.ú. obce sa nachádza OP II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Pod Krivu“, do časti k.ú. obce zasahuje OP II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Rybníky“ skupinového vodovodu Žilina (v správe Sevak, a.s. Žilina).

V ochrannom pásme (OP) II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Pod Krivu“ a v OP II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Rybníky“ je potrebné všetky činnosti v OP II. stupňa realizovať v zmysle Zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), rovnako je nutné dodržať zásady spôsobu ochrany vôd vodárenských zdrojov a činnosti poškodzujúce alebo ohrozujúce ich množstvo a kvalitu alebo zdravotnú bezchybnosť v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Vodohospodársky významné vodné toky

V katastrálnom území obce Stráňavy sa vodohospodársky významné vodné toky nenachádzajú.

Ochranné pásma, vyhlásené na ochranu prírodných zdrojov minerálnych a stolových vôd

Ochranné pásma zdrojov minerálnych stolových vôd vyhlasuje všeobecne záväzným predpisom Ministerstvo zdravotníctva na základe § 26 zákona č. 538/2005 o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách.

Takéto vody ani ochranné pásma sa v riešenom území nenachádzajú.

Citlivé oblasti

Za citlivé oblasti v zmysle vodného zákona sú považované vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyššiu stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

V zmysle nariadenia vlády č. 617/2004 Z.z. sa za citlivé oblasti ustanovujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR, alebo týmto územím pretekajú, teda celé územie k.ú. Stráňavy patrí k citlivým oblastiam.

Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú v zmysle vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Hospodárenie sa riadi podľa podmienok hospodárenia na poľnohospodárskej pôde v súlade so Smernicou Rady 91(676)EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva.

Katastrálne územie obce Stráňavy nie je zaradené medzi zraniteľné oblasti.

Zdroje znečisťovania povrchových a podzemných vôd

V obci je vybudovaná verejná kanalizačná sieť napojená na ČOV. V okrajových častiach sú odpadové vody akumulované v individuálnych žumpách.

Na základe uvedeného môžeme medzi zdroje znečistenia zaradiť nezaručenú vodotesnosť žump, splachy zo spevnených plôch, komunikácií a eróziu činnosť zrážkových vôd.

Návrh opatrení

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov sú navrhované nasledujúce opatrenia :

- rešpektovanie ochrany vôd vyplývajúcej zo zákona č. 364/2004 Z.z. a rozhodnutí orgánov štátnej vodnej správy,
- napojenie čo najväčšieho počtu objektov v dosahu verejnej kanalizácie,
- akumulácia splaškových vôd vo vodotesných žumpách pri producentoch v rozptýlenej zástavbe, mimo dosahu verejnej kanalizácie.

Ochrana pôdy

Poľnohospodárske pôdy v oblasti Stráňavy podľa obsahu cudzorodých látok, nepresahujú najvyššie povolené hodnoty množstiev nežiaducich látok v pôde určenej k pestovaniu poľnohospodárskych plodín.

Zdrojom kontaminácie pôdy sú emisie z automobilovej dopravy po ceste III triedy.

Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo sa riadi všeobecne záväzným nariadením obce Stráňavy a schváleným Programom odpadového hospodárstva. Zber komunálneho odpadu zabezpečuje firma T+T v pravidelných intervaloch.

Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu má stúpajúci charakter. V roku 2015 to bolo 398,5 t. Priemerná ročná produkcia je cca 180 kg na obyvateľa. Uvedená hodnota je pod hranicou celoslovenského priemeru v sledovanom období (rok 2015 - 348 kg/ obyvateľ SR).

Vytvorenie podmienok pre triedený zber zložiek komunálneho odpadu - papier, plasty, kovy, sklo a elektroodpad neprinieslo predpokladaný výsledok. Triedený zber zhodnocovaných zložiek komunálneho odpadu dosiahol priemernú úroveň 30 kg na 1 obyvateľa obce, čo je menej

ako celoslovenský priemer (rok 2015 - 40,5 kg/ obyvateľ SR). Program odpadového hospodárstva obce Stráňavy na roky 2016 - 2020 predpokladá vyššie zhodnocovanie.

Prevažná časť vzniknutého komunálneho odpadu bola zneškodňovaná skládkovaním - 83 %. Zhodnocovanie vytriedených zložiek komunálneho odpadu bolo zabezpečené zmluvnými partnermi obce v súlade so zákonom o odpadoch.

Zberný dvor v areáli bývalého družstva je miestom sústreďovania pneumatík, stavebného odpadu z domácností a skla. Odpad sa skladuje na betónovom podklade uzatvoreného priestoru voľne alebo vo veľkoobjemových kontajneroch (3 a 5 m³).

Starostlivosť o čistotu priestranstiev, zelene a zimnú údržbu ciest v správe obce vykonáva Obecný podnik služieb.

Základné princípy riadenia odpadového hospodárstva:

- predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu najmä rozvojom technológií, šetriacich prírodné zdroje, výrobou výrobkov, ktorá rovnako ako výsledné výrobky čo možno najmenej zvyšuje množstvo odpadov a čo možno najviac znižuje znečisťovanie životného prostredia, vývojom vhodných metód zneškodňovania nebezpečných látok, obsiahnutých v odpadoch určených na zhodnocovanie,
- zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi, umožňujúcimi získavanie druhotných surovín, ak nie je možná alebo účelná prevencia vzniku odpadu,
- využívať odpady ako zdroj energie, ak nie je možná prevencia vzniku odpadov alebo ich materiálové zhodnotenie,
- zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú osobitnými predpismi, ak nie je možná prevencia vzniku odpadov, ich materiálové alebo energetické zhodnotenie.

Skládky odpadov

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra eviduje v katastrálnom území Stráňavy 3 odvezené skládky odpadov a 1 opustenú skládku bez prekrytia. Okrem evidovaných skládok odpadu vznikajú nové drobné skládky.

Svahové deformácie

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra eviduje v katastrálnom území Stráňavy 18 svahových deformácií. Svahové deformácie sa vyskytujú ako stabilizované, potenciálne a aktívne a sú dokumentované na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v mierke 1 : 10 000.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely. Preto v lokalitách Pri kríži, Pažite a Krúžok, kde je riziko aktívnych zosuvov, je nevyhnutné vykonať ešte pred projekčnou činnosťou inžinierskogeologický prieskum, ktorý posúdi či vôbec a prípadne za akých sanačných opatrení by bolo možné realizovať uvažované stavby.

Radónové riziko

Podľa mapy „Prognóza radónového rizika“ uverejnenej v Atlase krajiny Slovenskej republiky južná časť územia obce spadá do oblasti stredného radónového rizika, severná časť do oblasti nízkeho radónového rizika. Zastavané územie obce spadá do oblasti nízkeho radónového rizika.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

V územnom konaní predložiť meranie objemovej aktivity radónu pre výstavbu IBV a HBV v zmysle vyhlášky MZ SR č.528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie z prírodného žiarenia.

Hluk

Zdrojom hluku je doprava po ceste III/2089 (dopad je zanedbateľný) a hluk z trhacích prác v dobývacích priestoroch Polom a Kosová.

Navrhované lokality v území obce Stráňavy nie sú ohrozené hlukom, infrazvukom a vibráciami.

n) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra v k.ú. Stráňavy :

- eviduje objekty, výhradné ložiská s určeným DP a CHLÚ (380, 489, 589, 590),
- neeviduje staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1 zákona č. 44/1988,
- neeviduje výhradné ložiská OVL,
- neeviduje ložiská nevyhradeného nerastu,
- neeviduje určené a navrhované prieskumné územie.

Výhradné ložiská - dobývacie priestory

- 380 - Stráňavy - Strečno - Kosová; dolomit; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 489 - Stráňavy - Polom; stavebný kameň; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 589 - Stráňavy - Polom; vápenec ostatný; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 590 - Stráňavy - Polom - haldy; stavebný kameň; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy.

Výhradné ložiská - chránené ložiskové územia

- 380 - Stráňavy - Strečno - Kosová; dolomit; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 489 - Stráňavy - Polom; stavebný kameň; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 589 - Stráňavy - Polom; vápenec ostatný; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy,
- 590 - Stráňavy - Polom - haldy; stavebný kameň; Dobývanie, s.r.o. Stráňavy.

V katastrálnom území obce eviduje Obvodný banský úrad Banská Bystrica chránené ložiskové územie s určeným dobývacím priestorom Stráňavy - Polom. Dobývací priestor Stráňavy bol určený rozhodnutím Federálneho ministerstva hutníctva a ťažkého strojárstva (FMHTS) Praha pod č. FMHTS/HŽ-DP č.6/Z 74 zo dňa 13.01.1975, má rozlohu 252 ha, 98 a, 50 m². Osvedčenie o dobývacom priestore vydal Slovenský banský úrad pod č. 4686/337-DP/1975 zo dňa 13.11.1975.

Ochranu tohto výhradného ložiska zabezpečuje organizácia DOBÝVANIE, s. r. o., Stráňavy - Lom Polom, 013 25 Stráňavy, IČO 36 372 463, ktorá má rozhodnutím OBÚ v Prievidzi č. 452-1746-1/2019 z 13.08.2019, právoplatným od 29.08.2019 povolenú banskú činnosť do vydobytia využiteľných zásob.

Uvedené javy sú zakreslené na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v mierke 1 : 10 000.

o) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

ÚPN O Stráňavy vymedzuje tieto plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu:

- územia, na ktorých platí osobitná ochrana prírody (územia SKUEV),
- biocentrá regionálneho významu,
- biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu,
- genofondové lokality regionálneho významu,

- registrované zosuvné územia,
- evidované skládky odpadov.

Uvedené javy sú zakreslené na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v mierke 1 : 10 000.

p) VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDE

p) 1. Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Prírodné podmienky

- Navrhované lokality v ÚPN O Stráňavy patria podľa kódu do klimatického regiónu :
- 07 mierne teplého, mierne vlhkého s priemernou teplotou vzduchu v januári -2 - -5°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 13 - 15°C,
  - 08 mierne chladného, mierne vlhkého s priemernou teplotou vzduchu v januári -3 - -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 14°C,
  - 09 chladného, vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -4 - -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 13°C.

- Na dotknutých lokalitách sa vytvorili na pôdotvorných substrátoch tieto druhy pôdy:
- 11 fluvizeme kultizemné, glejové, stredne ťažké, lokálne ľahké
  - 83 kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké
  - 87 rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
  - 89 pseudogleje typické na polygénnych hlinách so skeletom, stredne ťažké až ťažké
  - 90 rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké
  - 94 gleje , stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké

- Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín :
- 5 0711002
  - 7 0789312, 0887332, 0989545
  - 8 0889412, 0789412, 0889345, 0894005, 0990565
  - 9 0783672

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Urbanistický návrh rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v lokalitách zdokumentovaných v tabuľke P.1 - Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde.

*Poznámka: V návrhu ÚPN O (04/2022) bol v tabuľke Tab P.3 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde v poslednom riadku chybné uvedené súčet predpokladaného odňatia PP za všetky lokality **22,50 ha** a z toho predpokladané odňatie **7,93***

ha. Správne sčítanie malo mať hodnoty **45,94 ha** a **15,36 ha**. Táto chyba vznikla chybou automatického sčítania riadkov.

Celková výmera riešených lokalít v k.ú. Strážavy je spolu **40,61 ha**, z toho **14,29 ha** je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí **3,31 ha**.

Tab P.1 Prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie

Funkčné využitie	lokality
Lokality určené pre rozvoj rekreácie	1, 3
Lokalita určená pre rozvoj IBV a rekreácie	15
Lokalita určená pre rozvoj OV	2

Poznámka: Lokalita č. 14 bola po prerokovaní vylúčená z riešenia.

Tab P.2 Prehľad riešených lokalít, na ktoré už bol udelený súhlas na vyňatie PP

Označenie lokality v tomto ÚPN	Udelený súhlas, pôvodné označenie lokality
1	2
2	16, 9
3	1, 1c, 1b
4	6
5	-
6	9
7	17, 18, 19
8	9, 10
9	4
10	4
11	4a, 5, 37
12	39
13	38, 6
15	8

Poznámka: Z celkového počtu lokalít kde dochádza k záberom PP bolo v predchádzajúcom ÚPN O Strážavy už celkom alebo čiastočne odsúhlasených 13 lokalít. Lokalita č. 14 bola po prerokovaní vylúčená z riešenia.

Tab P.3 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Loka lita číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej			Vykonané investičné zásahy	Užívateľ poľno hosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	Výmera lokality v ha			Najkvalit nejšia PP v ha
1	Stráňavy	Záhradkár ska osada	2,95	0,29	0783672/9	0,21	0	-	SO
					0889412/8	0,08	0		SO
2	Stráňavy	cintorín	0,41	0,41	0789412/8	0,41	0	-	AGP
3	Stráňavy	rekreácia	5,00	5,00	0889345/8	4,20	0	-	AGP
					0889412/8	0,80	0		AGP
4	Stráňavy	IBV*	7,74	1,55	0889412/8	1,55	0	meliorácie	SO
5	Stráňavy	IBV	2,80	0,56	0889412/8	0,22	0	-	SO
					0789412/8	0,24	0	-	SO
					0783672/9	0,10	0	-	SO
6	Stráňavy	IBV*	1,97	0,39	0783672/9	0,06	0	-	SO
					0789412/8	0,33	0	-	SO
7	Stráňavy	IBV*	1,63	0,33	0789312/7	0,05	0	-	AGP
					0711002/5	0,21	0,21	-	AGP
					0789412/8	0,07	0	-	AGP
8	Stráňavy	Obecný park	2,52	2,52	0789412/8	2,47	0	-	AGP
					0711002/5	0,05	0,05	-	AGP
9	Stráňavy	IBV*	2,17	0,43	0887332/7	0,24	0,24	meliorácie	AGP
					0889412/8	0,19	0	meliorácie	AGP
10	Stráňavy	IBV*	1,95	0,39	0887332/7	0,39	0,39	meliorácie	AGP, SO
11	Stráňavy	IBV*	5,28	1,06	0887332/7	0,67	0,67	meliorácie	AGP
					0990565/8	0,39	0,39	-	AGP
12	Stráňavy	IBV*	0,21	0,21	0887332/7	0,21	0,21	-	SO
13	Stráňavy	IBV*	5,32	1,02	0990565/8	0,98	0,98	-	AGP, AGMF SO
					0989545/7	0,04	0,04	-	
15	Stráňavy	IBV+REK*	0,66	0,13	0989545/7	0,13	0,13	-	AGMF
Celkom lokality			40,61	14,29		14,29	3,31		

Vysvetlivky: HBV* - funkcia bývania v bytových domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu B2 , IBV* - funkcia bývania v rodinných domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu B1, IBV+REK* - funkcia bývania v rodinných domoch a rekreačných domoch vrátane prípustných funkcií v zmysle regulatívu F1, SO - súkromné osoby, AGP – Agropoint s.r.o., AGMF – Agramil – Farm s.r.o.

Najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda

Nariadením vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa niektoré pôdy preradili do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Z dotknutých pôd sú v katastri obce Stráňavy tieto BPEJ: **0711002**, 0794005, 0871412, 0871542, **0887332**, 0887542, **0894005**, **0989545**, **0990565**.. Hrubo vyznačené BPEJ sú predmetom záujmu budúceho odňatia poľnohospodárskej pôdy.

Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvažovanej poľnohospodárskej plošnej výmery pôdy patrí **3,31 ha**.

Zdôvodnenie záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy

Obec Stráňavy je vidiecke sídlo určené pre bývanie, rekreačné využitie a poľnohospodársku výrobu. Stavebný rozvoj bytovej výstavby je možný iba v rámci záhrad rodinných domov, alebo vo vymedzených lokalitách v bezprostrednej nadväznosti na zastavané územie. Z urbanistického hľadiska je logické pokračovať v rozvoji obce v nadväznosti na skutočne zastavané územie a vybudovanú technickú infraštruktúru. Vzhľadom k tomu, že najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú po obvode zastavaného územia, nedá sa vyhnúť ich záberu. Navrhované lokality na rozvoj sa budú zastavovať postupne, tak aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

p) 2. Vyhodnotenie záberov lesnej pôdy

K záberom lesných pozemkov v riešení ÚPN O Stráňavy nedochádza.

q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Územný plán obce Stráňavy je spracovaný v súlade so Zadaním pre územný plán obce Stráňavy, ktoré bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Stráňavy č. 3/2022 zo dňa 12.1.2022.

Počet obyvateľov v roku 2040 by mal dosiahnuť 1950. Počet trvalo obývaných bytov by mal v roku 2040 dosiahnuť 650 pri obložnosti 3,0 obyvateľov na 1 byt. Územný plán navrhuje plochy pre 110 bytov (62 v rodinných domoch a 48 bytov v bytových domoch) a 85 bytov v rodinných domoch ako rezervu pre ďalšie obdobie. Veľký rozvoj obytných plôch je navrhnutý vzhľadom na výhodnú polohu obce ku krajskému mestu Žilina.

Územný plán obce Stráňavy je spracovaný s ohľadom na ochranu prírody v zmysle platnej legislatívy - rešpektuje chránené územia, vymedzené biocentrá, biokoridory a genofondové lokality.

Stále zvyšujúca sa životná úroveň obyvateľov sa prejavuje v potrebe na dobudovanie komplexného dopravného a technického vybavenia obce, čo si vyžiada nemalé finančné prostriedky. Zámery ÚPN O budú realizované po etapách podľa priority obce a dostupných finančných zdrojov. Výstavba bytov prispeje k nárastu a stabilizácii populácie obce.

Rozvoj funkčných plôch sa navrhuje na ploche 40,61 ha, z toho zaberaná poľnohospodárska pôda tvorí 14,29 ha. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 3,31 ha.

Navrhované riešenie je z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov primerané veľkosti, významu a polohy obce v aglomerácii krajského mesta Žilina.

r) NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Článok 1

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

1. Územie obce Stráňavy možno z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania rozčleniť na tieto priestorové jednotky :
  - A - Urbanizované územie obce
  - B - Rozvojové území pre vyššiu vybavenosť
  - C - Dobývacie priestory Kosová, Polom
  - D - Poľnohospodárska krajina
  - E - Lesné masívy s lesohospodárskou, a ekologickou funkciou
2. Priestorové jednotky sú členené na funkčné plochy, ku ktorým sú priradené regulatívy.

Článok 2

Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch

1. Obytné plochy

B1 - obytné plochy - izolované rodinné domy

- a) Prípustné funkcie: bývanie v rodinných domoch (suterén + 2 nadzemné podlažia, alebo suterén + nadzemné podlažie + podkrovie), základná občianska vybavenosť pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie a zastávky autobusov, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň, zeleň okrasných a úžitkových záhrad, malé bytovacie zariadenia penziónového typu, malé zariadenia administratívy, sociálne, zdravotnícke zariadenia a nerušiacie výrobné služby ako súčasť pozemkov rodinných domov a doplnková funkcia bývania.
- b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci súkromných pozemkov, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov.

B2 - obytné plochy - bytové domy

- a) Prípustné funkcie: bývanie v nízkopodlažných bytových domoch (suterén + 4 nadzemné podlažia, alebo suterén + 3 nadzemné podlažia + podkrovie), základná občianska vybavenosť pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená obytná zeleň, radové garáže pre bývajúcich obyvateľov.
- b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci pozemkov bytových domov na vyhradených odstavných plochách a na miestnych verejných komunikáciách.

2. Plochy cintorínov

C1 - plochy cintorínov

- a) Prípustné funkcie: hrobové miesta, pamätníky, plochy zelene, malá architektúra a mobiliár slúžiaci primárnej funkcii cintorína, pešie komunikácie súvisiace s hlavnou funkciou, dom smútku, cintorínske kaplnky, nevyhnutné plochy technického vybavenia, verejné hygienické zariadenie.

- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: v blízkosti cintorína neumiestňovať činnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť pietny charakter cintorína.

4. Polyfunkčné plochy

F1 - zmiešané územie - izolované rodinné domy + rekreačné domy

- a) Prípustné funkcie: bývanie v rodinných a rekreačných domoch (suterén + 2 nadzemné podlažia, alebo suterén + nadzemné podlažie + podkrovie), základná občianska vybavenosť pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, zeleň okrasných a úžitkových záhrad, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu,
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci súkromných pozemkov.

5. Lesná krajina

L1 - lesná krajina - lesy hospodárske

- a) Prípustné funkcie: pri obhospodarovaní lesov rešpektovať platný PSOL pre LHC Turie; pohybové rekreačné aktivity (turistické a prechádzkové trasy, náučné chodníky, lyžiarske bežecké stopy, cyklistické trasy, prvky malej architektúry (lavičky, prístrešky a pod. na vhodných miestach), zber liečivých rastlín a lesných plodov v primeranom rozsahu.
- b) Neprípustné funkcie: činnosti uvedené v § 31 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.
- c) Doplňujúce ustanovenia: pri návrhu novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa v súlade s ustanovením § 10 ods.1) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

L2 - lesná krajina - lesy ochranné

- a) Prípustné funkcie: pri obhospodarovaní lesov rešpektovať platný PSOL pre LHC Turie
- b) Neprípustné funkcie: činnosti uvedené v § 31 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.
- c) Doplňujúce ustanovenia: pri návrhu novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa v súlade s ustanovením § 10 ods.1) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

6. Plochy občianskeho vybavenia

O1 - plochy občianskeho vybavenia - školy

- a) Prípustné funkcie: školské zariadenia (materská škola, základná škola), potrebná technická vybavenosť, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.

O2 - plochy občianskeho vybavenia - zariadenia telovýchovy a športu

- a) Prípustné funkcie: športové a telovýchovné plochy a zariadenia, stravovacie zariadenia pre návštevníkov, športové kluby, byt správcu, garáže, odstavné a parkovacie miesta pre potreby športových zariadení, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, parkovo upravená zeleň.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: vyčleniť dostatočné plochy pre parkovanie návštevníkov.

O3 - plochy občianskeho vybavenia nešpecifikované (obchody, stravovacie a ubytovacie služby bohoslužobné účely a iné)

- a) Prípustné funkcie: (dom seniorov, chránené bývanie, kultúrny dom, kluby, kostol, komerčné druhy občianskej vybavenosti), potrebná technická vybavenosť, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.

7. Poľnohospodárska krajina

P1 - poľnohospodárska krajina

- a) Prípustné funkcie: poľnohospodárska výroba, činnosti spojené s obhospodarovaním ornej pôdy a trvalých trávnych porastov v podhorských polohách, líniové inžinierske siete, účelové komunikácie, pohybové rekreačné aktivity po poľných cestách.

- b) Neprípustné funkcie: akákoľvek zástavba, činnosti s nepriaznivým vplyvom na kvalitu pôdy.
- c) Doplňujúce ustanovenia: dodržať obmedzenia vyplývajúce z ochrany vodárenského zdroja.

8. Plochy rekreácie

R1 - plochy rekreácie - ubytovacie a stravovacie zariadenia, penzióny, hotel

- a) Prípustné funkcie: aquapark, ubytovacie a stravovacie zariadenia, penzióny, hotel, rekreačná vybavenosť (ihriská, ohniská, prístrešky, lavičky, parková zeleň a pod.).
- b) Neprípustné funkcie: Zakazuje sa stavať provizórne prístrešky.
- c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku. Rekreačné objekty situovať tak, aby nerušili prírodnú scenériu a charakter okolitej krajiny.

R2 - záhradkárske osady

- a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka prevažne úžitková zeleň, činnosti spojené s obhospodarovaním záhrady, záhradný domček, altánok, manipulačná plocha, drobnochov.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: preferovať ekologické spôsoby hospodárenia.

R3 - plochy rekreácie - bez zástavby

- a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka zeleň, ohniská, prístrešky, lavičky, zariadenia na cvičenie, trávnaté ihriská.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: preferovať ekologické spôsoby hospodárenia.

9. Plochy technickej vybavenosti

T1 - plochy technickej vybavenosti

- a) Prípustné funkcie: zariadenia technickej vybavenosti (vodojem, čistiareň odpadových vôd, zberný dvor odpadov, manipulačné plochy a pod.)
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.

10. Plochy výroby

V1 - plochy výroby a skladov

- a) Prípustné funkcie: zariadenia priemyselnej výroby, sklady, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, izolačná a vnútroareálová zeleň, zariadenia občianskeho vybavenia slúžiace pre osoby pracujúce v prevádzkach umiestnených na ploche V1.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku; pokračovať v ekologizácii výrobných procesov tak, aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované.

V2 - plochy primárnej výroby - ťažba nerastov

- a) Prípustné funkcie: zariadenia poľnohospodárskej výroby, sklady, výrobné služby, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, izolačná zeleň.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku; pokračovať v ekologizácii výrobných procesov tak, aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované.

11. Plochy zelene

Z1 - plochy zelene - verejná parková zeleň

- a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka zeleň, chodníky a plochy pre peších, detské ihrisko, prístrešky, lavičky, zariadenia na cvičenie, fontána a pod.
- b) Neprípustné funkcie: poškodzovanie zelene.
- c) Doplňujúce ustanovenia: zabezpečiť pravidelnú údržbu zelene.

- Z2 - plochy zelene - ostatná zeleň (izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinná vegetácia)
- a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka zeleň prírodného charakteru.
  - b) Neprípustné funkcie: plošný výrub, vytváranie skládok, šírenie invázných rastlín.
  - c) Doplňujúce ustanovenia: v prípade potreby zabezpečiť údržbu zelene.

Článok 3

Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia

1. Pri riešení problematiky občianskeho vybavenia v obci Stráňavy je potrebné :
  - a) v návrhovom období realizovať aquapark, penzióny, hotel a spoločensko-kultúrne centrum,
  - b) v návrhovom období realizovať rozšírenie cintorína,
  - c) v návrhovom období vybudovať obecný park s detským ihriskom,
  - d) vo väzbe na plochy občianskej vybavenosti riešiť dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá.

Článok 4

Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia

1. Dopravné vybavenie územia
  - a) rešpektovať existujúcu trasu diaľnice D1,
  - b) rešpektovať existujúcu trasu cesty III. triedy,
  - c) rešpektovať navrhované trasy a úpravy miestnych obslužných komunikácií,
  - d) pri cestných komunikáciách uvažovať o nasledovných funkčných triedach a kategóriách:
    - výhľadové šírkové usporiadanie diaľnice D1 v kategórii D 26,5/120,
    - mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii C 7,5/70,
    - v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, vo funkčnej triede B3,
    - navrhované miestne obslužné komunikácie riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované alebo ako komunikácie slepé s otáčacím kladivom (pri dĺžke väčšej ako 50 m), funkčnej triedy C3 a kategórie MO 6,50/30,
  - e) dopravné napojenia na existujúcu sieť riešiť systémom miestnych obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN 73 6110 a STN 73 6102,
  - f) mimo zastavaného územia rešpektovať ochranné pásma ciest v zmysle zákona 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon),
  - g) vedenia každého druhu umiestňovať vzhľadom k pozemným komunikáciám v súlade s § 18 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách,
  - h) priechody pre chodcov a cyklistov navrhovať v súlade s STN 73 6110 (čl. 12.2.2 a 12.3.3) a STN 736102 (čl. 6.15).
  - i) zastávky hromadnej dopravy riešiť v súlade s STN 736425,
  - j) zeleň pozdĺž pozemných komunikácií riešiť v súlade s STN 736101 a STN 736110,
  - k) križovatky treba navrhovať tak, aby bol na nich zaistený dostatočný rozhľad v zmysle STN 736102 - v miestach kde sa rozhľadové podmienky podľa STN 73 6102 nedajú zabezpečiť, nové križovatky nenavrhovať - križovatky možno zriadiť v menších vzájomných vzdialenostiach ako predpisujú STN 736101 a STN 736110 iba v prípade výnimky z ustanovenia STN, týkajúcich sa vzájomných vzdialeností križovatiek,
  - l) existujúce miestne komunikácie v zastavanom území obce, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednosmerné, vzájomne zokruhované,
  - m) nové miestne komunikácie, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
    - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,

- ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi a v súlade s STN 73 6201 Projektovanie mostných objektov,
- n) navrhnuť dostatočné plochy pre statickú dopravu pri jednotlivých navrhovaných funkciách v území v zmysle STN 73 6110,
- o) šírkové usporiadanie cyklistických a peších trás navrhnuť v zmysle STN 73 6110,
- p) z dôvodu bezpečnosti segregovať cyklistické trasy od turistických chodníkov nenavrhať cykloturistické trasy na lesných chodníkoch,
- q) vybaviť zastávky SAD, kde to priestorové pomery dovoľia, samostatnými zastavovacími pruhmi,
- r) zachovať prístup na lesné pozemky.

2. Vodné hospodárstvo:

- a) rešpektovať vodárenské zdroje riešeného územia a ich ochranné pásma,
- b) rešpektovať existujúci a navrhovaný vodárenský systém zásobujúci obec pitnou vodou,
- c) rešpektovať vodárenské zariadenia a ich pásma ochrany,
- d) novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií prioritne s možnosťou ich zokruhovania a ich trasovanie a technické parametre vopred prejednať so spoločnosťou SEVAK, a.s. Žilina (vzhľadom na tlakové pomery, prevádzkovanie, prípadné dotlačacie stanice a pod.),
- e) rešpektovať existujúci systém odvádzania odpadových vôd z riešeného územia s čistením na ČOV,
- f) rozšíriť verejnú kanalizáciu formou splaškovej kanalizácie v lokalitách uvažovaného územného rozvoja,
- g) riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) zo zastavaného územia s deleným systémom odvádzania odpadových vôd,
- h) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,
- i) obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov,
- j) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z.,
- k) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné STN 73 6822, 75 2102, atď.,
- l) pozdĺž drobných tokov rešpektovať ochranné pásmo v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne,
- m) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity, pobrežné pozemky sú vymedzené v závislosti od druhu opevnenia a pobrežnej vegetácie u drobných tokov do 5 m od brehovej čiary obojstranne,
- n) zabezpečiť ochranu inundačného územia vodných tokov,
- o) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasiť so správcou toku,
- p) rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov, zabezpečiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia v súlade s ekologickými limitami využívania územia a ochrany prírody,
- q) v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- r) pri návrhu výstavby v lokalite Vyšelúcie vypracovať hydrotechnické posúdenie koryta toku Stráňavský potok, zamerané na určenie kapacity koryta a určenie rozsahu záplavového územia pri prietoku Q_{100} za účelom určenia rozsahu inundačného územia podľa § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. a predložiť Slovenskému vodohospodárskemu podniku k vyjadreniu.

3. Zásobovanie elektrickou energiou:
  - a) rešpektovať existujúcu trasu ZVN 400 kV elektrického vedenia,
  - b) rešpektovať existujúce a výhľadové trasy VVN 2x110 kV elektrických vedení,
  - c) rešpektovať existujúce trasy VN 22 kV vzdušných vedení,
  - d) trafostanice riešiť ako kioskové do 630 kVA, napojenie nových odberných miest je možné len z trafostaníc vo vlastníctve SSD, a.s.
  - e) umiestnenie navrhovaných trafostaníc je potrebné riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali dĺžku 350 m,
  - f) prípojky na trafostanice v zastavanom území, riešiť ako zemné káblové,
  - g) NN rozvody riešiť ako zemné káblové, dĺžka výbežkov od zdroja max. 350 m,
  - h) verejné osvetlenie riešiť po oceľových stĺpoch s káblovým prepojením,
  - i) dodržať ochranné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.

4. Zásobovanie plynom:
  - a) rešpektovať trasu VTL plynovodu Severné Slovensko DN 500, PN 63 vrátane ochranného a bezpečnostného pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.,
  - b) pri umiestnení stavby v bezpečnostnom a ochrannom pásme plynárenského zariadenia dodržať technické podmienky v zmysle TPP 90601,
  - c) rešpektovať trasy existujúcich NTL rozvodov plynu a plynárenských zariadení vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.,
  - d) rozšíriť miestnu plynovodnú sieť do navrhovaných rozvojových území,
  - e) navrhované distribučné plynárenské zariadenia situovať na verejne prístupných pozemkoch prednostne pozdĺž existujúcich a navrhovaných dopravných komunikácií a koridorov,
  - f) akceptovať potrebu prehodnotenia prenosových možností existujúcich plynárenských zariadení správcom zariadenia z dôvodu budúceho nárastu odberu zemného plynu,

4. Zásobovanie teplom:
  - a) potrebu tepla riešiť decentralizovaným systémom z objektových a domových zdrojov tepla,
  - b) uvažovať s plynom ako s hlavným vykurovacím médiom v obci,
  - c) preferovať v zastavanom území zásobovanie teplom spaľovaním ekologických palív (zemný plyn, drevo, upravený drevený odpad),
  - d) zamerať sa aj na využívanie slnečnej energie a netradičných druhov energií,

6. Telekomunikácie a pošta:
  - a) rešpektovať ochranné pásmo telekomunikačných káblov 1,5 m od krajného kábla na každú stranu,
  - b) rozšírenie miestnej telekomunikačnej siete, siete miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia riešiť formou zemných úložných káblov,

7. Civilná ochrana obyvateľstva:
  - a) zabezpečiť ochranu obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
  - b) zabezpečiť druh a rozsah stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
  - c) zabezpečiť materiál civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
  - d) zabezpečiť technické a prevádzkové podmienky informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a

prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),

- e) neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- f) v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva mesta podľa vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- g) v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 3, 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. e) ods. 12 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- h) v prípade bytovej výstavby riešiť rozsah povinnej výstavby zariadení CO budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne. Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne musia vyhovovať predpísanému koeficientu $K_0 - 50$.

Článok 5

Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene

1. Ochrana kultúrneho dedičstva:
  - a) rešpektovať národnú kultúrnu pamiatku Pamätník 1. armádneho zboru,
  - b) zohľadniť archeologické a potenciálne archeologické náleziská a lokality podľa údajov Krajského pamiatkového úradu v Žiline,
  - c) rešpektovať ustanovenia § 2, ods. 5 a 6) pamiatkového zákona,
  - d) v prípade náhodného odkrytia archeologického náleziska postupovať podľa ustanovení § 40, ods. 2 - 4 pamiatkového zákona v spojitosti s ustanoveniami § 127, ods. 1) a 2) stavebného zákona,
  - e) rešpektovať ustanovenia § 41, ods. 4) pamiatkového zákona, na základe ktorých krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní,
  - f) rešpektovať ustanovenie § 36, ods. 2) pamiatkového zákona, ktoré ukladá vlastníčkovi, správcovi alebo stavebníkovi pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku v CEANS podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na Krajský pamiatkový úrad,
  - g) v územnom a stavebnom konaní rešpektovať ustanovenia § 30, ods. 4) pamiatkového zákona o postavení Krajského pamiatkového úradu v týchto konaniach; v opodstatnených prípadoch môže Krajský pamiatkový úrad rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum a o podmienkach jeho vykonávania podľa § 35, ods. 7), § 36, ods. 2 a 3) a § 39, ods. 1) pamiatkového zákona.
2. Ochrana prírodných zdrojov a ložísk nerastných surovín:
  - a) rešpektovať existujúci vodárenský zdroj,
  - b) vzhľadom na možnosť čo najdlhšie využívať poľnohospodársku pôdu na poľnohospodárske účely, zástavbu jednotlivých lokalít uskutočňovať postupne po etapách; začiatok výstavby v novej lokalite by mal nasledovať až po zástavbe asi 80 % plochy predchádzajúcej lokality,
  - c) dodržať ustanoveniami § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu ich dobývania.
3. Ochrana prírody a tvorba krajiny:

- a) rešpektovať vyhlásené chránené vtáčie územie SKCHVU 013 Malá Fatra a územia európskeho významu a SKUEV 0930 Lúčanská Fatra,
- b) rešpektovať prvky RÚSES okresov Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto,
- c) v lokalitách, kde bol zistený výskyt cenných druhov a biotopov nenavrňovať aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
- d) rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
- e) revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- f) podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- g) nekvalitné lesné porasty s ekologicky a stanovištne nevhodnou štruktúrou premeniť na porasty s prírode bližšou štruktúrou a drevinovým zložením,
- h) na odľahlých, opustených a neobhospodávaných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu inváznych druhov rastlín,
- i) chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce, pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie,
- j) na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu a poľnohospodárske a rekreačné využitie, vylúčiť devastačné zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity rastlín a živočíchov týchto ekosystémov,
- k) v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z.z.,
- l) nepripustiť na nezastavaných plochách v extraviláne možnosť umiestnenia fotovoltaických elektrární,
- m) rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory,
- n) zabezpečiť likvidáciu nelegálnych skládok odpadu,
- o) pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia, použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,

Článok 6

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

1. Ochrana ovzdušia
  - a) rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 Z.z. o ovzduší,
  - b) na území obce neumiestňovať nové prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia v obci,
  - c) uvažovať o plyne ako o hlavnom vykurovacom médiu v obci, riešiť rozšírenie plynofikácie na navrhované rozvojové plochy,
  - d) všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
  - e) stavebné práce na území obce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov).
2. Ochrana podzemných a povrchových vôd
  - a) rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov,
  - b) dobudovať navrhovanú kanalizačnú sieť ako súčasť kanalizácie s čistením odpadových vôd na ČOV Stráňavy,
  - c) súčasne s realizáciou splaškovej kanalizácie riešiť ekologicky a technicky vyhovujúce odvádzanie vôd z povrchového odtoku,
  - d) v projekte pre stavebné povolenie riešiť technické zabezpečenie nepriepustnosti plôch určených na manipuláciu s nebezpečnými látkami a zabezpečiť ich tak, aby nedochádzalo k ich úniku do podzemných vôd územia,

- e) udržiavať prípadne realizovať protipovodňové opatrenia na povrchových tokoch v zmysle platnej legislatívy,
  - f) revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov,
  - g) riešiť vhodnými stavebnými a ekologickými opatreniami stabilitu dna a brehov miestnych potokov v zastavanom území,
  - h) nepripustiť na území pobrežných pozemkov orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súbežných inžinierskych sietí,
  - i) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
  - j) ponechať manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu pozdĺž vodných tokov Stráňavský potok a Zlatný potok v min. šírke 5,0 m od brehovej čiary a 4,0 m od brehovej čiary ostatných drobných tokov,
  - k) odsúhlasiť akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi so správcom toku,
  - l) v ochrannom pásme (OP) II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Pod Krivu“ a v OP II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Rybníky“ je potrebné všetky činnosti v OP II. stupňa realizovať v zmysle Zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), rovnako je nutné dodržať zásady spôsobu ochrany vôd vodárenských zdrojov a činnosti poškodzujúce alebo ohrozujúce ich množstvo a kvalitu alebo zdravotnú bezchybnosť v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.
3. Ochrana poľnohospodárskej pôdy
- a) rešpektovať platnú legislatívu (zákon NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
  - b) realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu,
  - c) na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu,
  - d) pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce,
  - e) po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.
4. Ochrana pred hlukom a vibráciami
- a) pri riešení jednotlivých investičných zámerov v území naplniť požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí; dodržiavať legislatívne stanovené prípustné hodnoty hluku,
  - b) pri lokalitách slúžiacich na bývanie a ubytovanie kde sa predpokladá hluk z dopravnej infraštruktúry a iných zdrojov hluku vypracovať hlukovú štúdiu v etape spracovania PD a povoľovacieho konania a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb a neumožniť v obytnom a rekreačnom území budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie,
5. Ochrana pred účinkami zápachu
- a) na území obce neuvažovať so zriadením takých prevádzok, ktoré by zápachom negatívne ovplyvňovali životné prostredie,
  - b) v riešenom území vo väzbe na obytné a rekreačné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali obytné a rekreačné územia.
6. Odpady

- a) rešpektovať ustanovenia zákona 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov,
  - b) naďalej uvažovať o pravidelnom odvoze a zneškodňovaní TKO a stavebných odpadov vyprodukovaných na území obce na riadenú skládku mimo jej územia,
  - c) v riešenom území neuvažovať o vytváraní skládok odpadu,
  - d) na miestach kde sa v minulosti nachádzali skládky odpadov posúdiť nezávadnosť životného prostredia,
  - e) pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, a zhromažďovanie nebezpečných odpadov a elektroodpadov z domácností využívať zberný dvor,
7. Opatrenia zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ktorú spracovalo MŽP 01/2014 v znení jej aktualizácie schválenej Uznesením vlády SR č. 478/2018 :
- 7.1. Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
- a) koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
  - b) zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídle,
  - c) zabezpečiť realizáciu, ochranu a starostlivosť o zeleň v sídle,
  - d) zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných komunikácií,
  - e) zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
  - f) podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
  - g) zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam,
  - h) vytvárať a podporovať vhodnú mikroklímu pre chodcov a cyklistov,
  - i) zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídle,
  - j) zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
  - k) vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.
- 7.2. Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
- a) zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extraviláne obce,
  - b) zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
  - c) zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť v blízkosti elektrického vedenia,
  - d) zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.
- 7.3. Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
- a) minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území sídla,
  - b) podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
  - c) zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
  - d) v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
  - e) samosprávy by mali podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- 7.4. Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
- a) v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plochy prírody blízkych lesov, resp. prirodzených lesov,
  - b) zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
  - c) zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a

- minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných plochách v intraviláne obce,
- d) zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavaných centrách,
  - e) zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
  - f) v prípade, že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
  - g) usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
  - h) zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy,
  - i) diverzifikovať odvádzanie dažďovej vody (do prírodných alebo umelých povrchových recipientov, do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade),
  - j) zabezpečiť protipovodňovú ochranu sídla.
8. Zosuvy
- a) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely. Preto v lokalitách Pri kríži, Pažite a Krúžok, kde je riziko aktívnych zosuvov, je nevyhnutné vykonať ešte pred projekčnou činnosťou inžinierskogeologický prieskum, ktorý posúdi či vôbec a prípadne za akých sanačných opatrení by bolo možné realizovať uvažované stavby.
9. Radónové riziko
- a) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.
V územnom konaní predložiť meranie objemovej aktivity radónu pre výstavbu IBV a HBV v zmysle vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie z prírodného žiarenia.

Článok 7 Vymedzenie zastavaného územia obce

1. Územný plán obce Stráňavy navrhuje do roku 2040 rozšírenie zastavaného územia o navrhované obytné plochy a plochy občianskeho vybavenia v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je na výkresoch vymedzené plnými a zvislo šrafovanými plochami.

Článok 8 Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov

1. Ochranné pásma a bezpečnostné pásma v k.ú. obce Stráňavy

Ochranné pásmo, bezpečnostné pásmo	Stav (2022), Návrh (2040)
OP II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Pod Krivu“	Podľa výkresov č. 2 a 4
OP II. stupňa vodárenského zdroja Stráňavy - „Rybníky“	Podľa výkresov č. 2 a 4
ochranné pásmo diaľnice	100 m - určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie kolmo od osi vozovky príľahlého jazdného pásu, 100 m sa vzťahuje aj na vozovky v tuneloch)*
ochranné pásmo lesa	50 m (od hranice lesného pozemku, odstupová vzdialenosť stavieb

	od hranice lesných pozemkov min. 25 m)
cesta III. triedy	20 m (od osi mimo intravilánu)
lanopás	7 m
ochranné pásmo lomov Polom a Kosová	700 m od hranice dobývacieho priestoru
ochranné pásmo letiska Žilina	
vodovod do DN 500 mm vrátane	1,8 m(od osi potrubia)
kanalizačný zberač do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od okraja potrubia)
ochranné pásmo Zlatného potoka	5 m (od brehovej čiary obojstranne)
ochranné pásmo Stráňavského potoka a drobných vodných tokov	4 m (od brehovej čiary obojstranne)
ZVN 400 kV elektrické vedenie	25 m (od krajného vodiča)
VVN 110 kV elektrické vedenie	15 m (od krajného vodiča)
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m (v lesných priesekoch)
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m (v lesných priesekoch)
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)
NN elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)
VTL plynovod DN do 500 PN 6,3 MPa - ochranné pásmo	8 m (od okraja potrubia)
VTL plynovod DN do 500 PN 6,3 MPa - bezpečnostné pásmo	150 m (od okraja potrubia)
Technologické objekty - ochranné pásmo	8 m
Technologické objekty - bezpečnostné pásmo	50 m
NTL plynovod v zastavanom území - ochranné pásmo	1 m
telekomunikačné káble	1,5 m

* v zmysle novely č.149/2021 Z.z. zákona č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov v §11 ods.1 prvá veta znie: „Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia obce **vymedzeného platným územným plánom obce** slúžia cestné ochranné pásma; ak ide o obec, ktorá nie je povinná mať územný plán podľa osobitného predpisu, cestné ochranné pásmo vzniká mimo skutočne zastavaného územia obce.“,

2. Ochranné pásmo letiska Žilina

- a) Časť katastrálneho územia obce Stráňavy sa nachádza v ochranných pásmach letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 20.3.2017, z ktorých vyplýva obmedzenie stanovené kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5\mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznívanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.
- b) Dopravný úrad je potrebné požiadať o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
  - ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť ochranné pásma letiska Žilina,
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
  - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a iné silné svetelné zdroje.

Článok 9

Plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

1. Plochy pre verejnoprospešné stavby predstavujú plochy potrebné pre realizáciu verejnoprospešných stavieb uvedených v zozname verejnoprospešných stavieb vrátane dočasných záberov pozemkov.
2. Plochy pre asanáciu sú plochy s nevyhovujúcimi objektmi v intraviláne obce.
3. Plochy na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov nie sú vymedzené.
4. Plochy na chránené časti krajiny vyžadujúce si zvýšenú ochranu predstavujú plochy :
  - a) územia, na ktorých platí osobitná ochrana prírody,
  - b) biocentrá regionálneho významu,
  - c) biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu,
  - d) genofondové lokality regionálneho významu,
  - e) registrované zosuvné územia,
  - f) evidované skládky odpadov.

Článok 10

Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

1. Po schválení ÚPN O Stráňavy nie je potrebné obstarat' územný plán zóny.

Článok 11

Zoznam verejnoprospešných stavieb

1. Za verejnoprospešné stavby sa podľa § 108 Stavebného zákona, ods. 2, písm. a) považujú stavby, určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia, podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia. Sú to nasledovné stavby:
  - a) detské a športové ihriská,
  - b) zariadenia sociálnej starostlivosti,
  - c) rozšírenie cintorína,
  - d) obecný park,
  - e) úpravy na ceste III. triedy,
  - f) stavebné úpravy a výstavba obslužných komunikácií,
  - g) pešie chodníky a plochy,
  - h) verejné parkoviská,
  - i) stavby pre verejné zásobovanie pitnou vodou (rekonštrukcie existujúcich nevyhovujúcich vodárenských zariadení, nové prírodné potrubia, čerpacie stanice, vodojemy, zásobné potrubia, rozvodné siete vodovodu),
  - j) stavby pre odvádzanie splaškových vôd (zberače verejnej kanalizácie, čerpacie stanice splaškových vôd),
  - k) protipovodňové opatrenia,
  - l) stavby súvisiace s odvádzaním vôd povrchového odtoku (rigoly, kryté profily),
  - m) trafostanice a 22 kV rozvody pre zásobovanie elektrickou energiou,
  - n) dostavba a rekonštrukcia rozvodov verejného plynovodu,
  - o) dostavba a rekonštrukcia telekomunikačnej siete,
  - p) zberný dvor separovaného odpadu a kompostáreň.

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

V prílohe záväznej časti

C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

PRI SPRACOVANÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE STRÁŇAVY BOLI POUŽITÉ TIETO PODKLADY :

a) schválená územnoplánovacia dokumentácia, vzťahujúca sa k riešenému územiu

Územný plán sídelného útvaru Stráňavy (Ing. arch. Ivan Meliš, 1993, m 1:2 000) v znení zmien a doplnkov č. 1

Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja (Združenie „VÚC Žilina, 1998, m 1:50 000); záväzná časť ÚPN VÚC Žilinského kraja bola vyhlásená nariadením Vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.5.1998 v znení zmien a doplnkov č. 1, 2, 3, 4 a 5.

b) Prieskumné práce

Prieskumné práce v teréne za účelom zistenia skutočného funkčného využitia plôch, stavebnotechnického stavu objektov, priestorových pomerov, prírodných hodnôt, závad, inžinierskych sietí atď.)

c) Doprvná a inžinierska dokumentácia

- Dokumentácia pre pripravované stavbu „I/18 Žilina - juhovýchod“,
- Dokumentácia pre pripravované stavbu „I/18 Stráňavy - Dubná Skala“,
- Dokumentácia pre výber generálneho projektanta "Cyklodopravný koridor Horné Považie - Turiec, úsek Stráňavy - Lipovec - Vrútky - Martin" (Modrá planéta - HEARTH, 2014).

d) Ostatné podklady

- Zadanie pre ÚPN O Stráňavy,
- Prieskumy a rozbor ÚPN O Stráňavy,
- Pokyny na dopracovanie Návrhu ÚPN O Stráňavy,
- územné rozhodnutia za roky 2016, 2017, 2018,
- stavebné povolenia za roky 2016, 2017, 2018
- grafická príloha k HBV a IBV v lokalite Za pekárňou,
- vyjadrenia orgánov štátnej správy, organizácií, podnikateľov a občanov doručených obci po oznámení o obstarávaní územného plánu,
- údaje zo Štatistického úradu,
- Atlas krajiny Slovenskej republiky (2002),
- Štandardy minimálnej vybavenosti obcí,
- Inžiniersko-geologická mapa Slovenskej republiky (1989),
- Základná hydrogeologická mapa ČSSR,
- Ortofotomapa,
- Internetové zdroje:
  - <http://www.e-obce.sk/>
  - <http://maps.google.sk>
  - <http://mapy.hiking.sk/> Turistická mapa 1:50 000
  - http://www.podnemapy.sk/lpis_verejnost/viewer.htm
  - http://www.geology.sk/new/sk/sub/ms/zoz_apl Tematické mapy
  - <http://geo.enviroportal.sk/atlassr/> Atlas krajiny SR online
  - <http://www.enviroportal.sk/>
  - <http://www.sopsr.sk/web/> Ochrana prírody a krajiny
  - <http://www.hlukovamapa.sk/> - hluková mapa
  - <http://mpomprsr.svp.sk/Default.aspx> Mapa povodňového ohrozenia
  - <http://lvu.nlcsk.org/uvod/> Lesnícky informačný systém
  - <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/> - historická ortofotomapa
  - <http://www.cdb.sk/sk/Cestna-siet-SR.alej> mapa cestnej siete SR

e) Údaje o bonite poľnohospodárskej pôdy

- mapy BPEJ

f) Mapové podklady

- mapy v mierke 1:50 000, 1:10 000, 1:2 000

g) Konzultácie

Doplňujúce údaje k hluku

Naplnenie zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. z 21. júna 2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa doplna Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií, sa kontroluje porovnaním posudzovanej hodnoty s prípustnou hodnotou. Posudzovaná hodnota v prípade predikcie hluku je predpokladaná hodnota určujúcej veličiny vrátane príslušnej neistoty.

V nasledujúcej tabuľke sú hrubým písmom vyznačené kategórie územia, ktoré sa v najväčšej miere vyskytujú v obci Stráňavy (II. kategória) a na pravej strane tabuľky sú uvedené prípustné hodnoty hluku z dopravy a iných zdrojov.

Tab. 2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kategória územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Ref.	Prípustné hodnoty (dB) ^{a)}				
			čas. inter.	Hluk z dopravy			Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq,p}$
				Pozemná a vodná doprava ^{a)b)} $L_{Aeq,p}$	Železničné dráhy ^{c)} $L_{Aeq,p}$	Letecká doprava $L_{Aeq,p}$ $L_{ASmax,p}$	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom. napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály.	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov^{d)}, vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

^{a)} Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén, ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.

^{b)} Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.

^{c)} Zástavky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.

^{d)} Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania a pod.

D. DOKLADOVÁ ČASŤ